

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

LIII.

Liepa — July 10, 1968

Nr. 76

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DE GAULLE LAIMĖJIMAS

PRANCŪZIJOS ŠEFAS VĖL ĮRODĖ
SAVO POLITINĮ INSTINKTĄ

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle po poros mėnesių neramumų ir surištų gavo didesnę daugumą seime negu kada nors turėjo. Jei tai ką nors įro-

• Kremliaus viršūnėse rodomas nustebimas, o kartu ir susirūpinimas, kad JAV sugeba kariuoti 10,000 mylių nuo savo sienų, kartu vystant vidutinį krašto gyvenimą, lyg niekur nieko nebūtų. Negana to, gynimosi sistema lieka nepajudinama visuose kontinentuose.

• Prez. de Gaulle laimėjimas Prancūzijoje atsiliepią ir į kitus kraštus. Daug kur kalbama apie piliečių polinkį į konservatizmą, smerkiant riaušes, streikus ir kt. neramumus. JAV pabrėžiama: "Štai, kas gali atsitikti, jei iki lapkričio rinkimų nebus išvengta riaušių ir piktų demonstracijų".

• Prez. Johnsonas praeitą savaitgalį aplankė 5 Lotynų Amerikos valstybes, kartu patvirtindamas joms žadėtą medžiaginę paramą. Jis lankėsi Salvadore, Costa Ricoy, Guatemaloje, Honduras ir Niquaragvoj.

• Iš Maskvos nugirsti radijo pranešimai, kuriuose tvirtinama, jog ginklų ir kitų karo reikmenų pristatymas šiaurės Vietnamui geležinkeliais per R. Kiniją yra sustabdytas. Vieni pranešimai liudija apie vidaus kovas Kwango provincijoje, išardžiusias traukinių judėjimą, kiti gi byloja apie kiniečių spaudimą Paryžiuje vykstančių derybų eigai. Kiniečiai priešiniams bet kokiam galimam susitarimui ir reikalauja iš vietnamiečių, kad tie ir toliau kovotų su "buržuaziniais agresoriais".

• Čekoslovakijoje vykusi Varšuvos pakto valstybių kariuomenių bendri manevrai pasibaigė ir Dubčekas atsidusęs galėjo pareikšti: "Mes nuoširdžiai sveikinam išvykstančius dalinius!" Dalis manevruose dalyvavusių dalinių išvyko, bet kiek jų dar liko, taip ir neaišku. Iš viso atrodo, kad tų manevrų reikalas yra išslydęs iš Prahos vyriausybės rankų.

• Čekoslovakijos komunistų oficiozas "Rude Pravo" pravedė savo skaitytojų anketą, klausiant ar reikalingos opozicinės partijos, ar ne. Iš nekomunistų 90 nuoš. atsakė teigiamai, iš komunistų — virš 50 nuoš. Buvo apklausta 38 tūkst. skaitytojų.

• Sov. S-ga ruošiasi pagelbėti Kubai statyti atominį reaktorių, naudotiną "mokslineis reikalams".

do, tai tik seną tiesą, kad politika yra galimybių išnaudojimo menas ir kad de Gaulle ar greičiau jo ministeris pirmininkas Pompidou yra šios srities meisteriai. Juk visai neseniai atrodė, kad de Gaulle dienos yra suskaitytos. Jis negalėjo tikėtis paramos iš kairės — socialistai jautė, kad atėjo jų dienos, o komunistai, nors jiems ir labai patiko generolo užsienio politika, samprotavo, kad jie toliau toleruodami de Gaulle gali nustoti savo populiarumo. Tokioje situacijoje de Gaulle metėsi į dešinę, ieškodamas talkos tų, kurie jį faktinai iškėlė ir kuriems jis pasirodė nedėkingas.

Kai gegužės 29 d. de Gaulle, norėdamas užsitikrinti kariuomenės lojalumą, nuskrido į Baden-Badeną pasimatyti su Vokietijoje esančios kariuomenės vadu gen. Massu ir vyr. štabo viršininko gen. Fourquet akivaizdoje jo užklause, ar tas yra tikras savo karių disciplina, Massu atsakė teigiamai, tačiau kartu pridūrė: "Mon general, praityje armija turėjo brangiai sumokėti už politines dramas, šiandien, kai Jus vėl į mus kreipiatės, iš kalėjimų turėtų būti paleisti tie, kurie anksčiau paraidžiui supra to tam tikrus pažadus. Kada jūs paleisite generolą Salaną?"

Penkių žvaigždžių generolas Raul Salan, daugiausiai ordinų turįs prancūzų karys, 1958 metais padėjęs de Gaulle ateiti į valdžią ir 1961 m. bandęs jį nuversti už Alžiro atidavimą to krašto nacionalistams, buvo už tai nubaustas kalėjimu iki gyvos galvos, nors pats de Gaulle reikalavo jo mirties. Baden-Badene de Gaulle nežinojo, kad jis paleis seimą, todėl jis dar nedavė aiškaus atsakymo, nurodė d a m a s, kad tai seimo reikalas, nors seimas jau buvo priėmęs amnestijos įstatymą, kurį pats de Gaulle atsisakė pasirašyti! Bet kai de Gaulle

(Nukelta į 2 psl.)

Iškyla į paviršių tautų opozicija prieš įsiamžinti besistengiančius komunistinius režimus

Trečioji liepos mėnesio savaitė (14-20 d.) šiemet devintą kartą Jungtinėse Valstybėse bus Pavergtųjų Tautų Savaitė.

Pavergtųjų Tautų Amerikiečių Bičiulių organizacija ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimas paskelbė bendrą 1968 Pavergtųjų Tautų Savaitės manifestą, kuriame šios savaitės minėjimo reikšmė iškeliama pastarųjų Vidurinės-Rytų Europos įvykių šviesoje. Komunistinėms santvarkoms tenka susidurti su jų pačių prigimtyje glūdinčiomis problemomis, įtampomis ir nerimu. Iškyla į paviršių du dešimtmečius užgniauzta, bet nenuslopinta komunistų užviešpatuotų tautų opozicija prieš įsiamžinti besistengiančius komunistinius režimus.

Staliniško režimo Čekoslovakijoje nesiryžimas atleisti varžtus ir nesugebėjimas pakelti gyvenimo lygį iškėlė į viršūnes pačios komunistų partijos pažangesnius elementus. Nauja vadovybė privalėjo atsižvelgti į nekantrius intelektualų ir studentų reikalavimus daugiau pasisakymo laisvės. Visa tauta Čekoslovakijoje, įkvėpta dvidešimties metų neteisės "suvokimo", buvo lemianti per visą kraštą žengiančių permainingų varomųjų jėga.

Šių metų kovo mėnesio studentų demonstracijos

Lenkijoje buvo akivaizdus protestas prieš slopinančią cenzūrą ir pagrindinių žodžio laisvės teisių apribojimą. Partijos vadovybė į tuos teisėtus reikalavimus atsakė kerštingais baudžiamaisiais veiksmais: baudžiamomis bylomis teismuose rašytojams ir universitetų profesoriams, mąsiniais studentų suėmimais. Skubomis valdžios iškelti kaltinimai žydams buvo pavartoti nukreipti visuomenės dėmesiui nuo tikrųjų rūpesčių.

— Intelektualai ir jaunoji karta pavergtuosiuose kraštuose, — toliau pareiškia manifeste, — turi sužinoti, kad jų humanistišką protestą palaiko laisvasis pasaulis. Todėl yra būtina, kad intelektualų reikalavimai, kuriuose yra išreiškiamos taip pat ir darbininkų bei žemdirbių aspiracijos, būtų išsamiai aptarti susirinkimuose bei konferencijose, vykstančiose ryšium su Tarptautiniais žmogaus Teisių Metais, kuriuos paskelbė Jungtinės Tautos ir Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas.

Išvadinė manifeste daly pareiškia, kad minėdami šių metų Pavergtųjų Savaitę:

— Pabrėžiame, kad Sovietų Sąjunga sulaužė savo iškilmingus laisvės ir nepriklausomybės pažadus devynioms tautoms, kurios II Pasaulinio karo metu ar po

jo tapo pavergtos, būtent — Albanijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai, Lenkijai, Rumunijai ir Vengrijai.

— Pabrėžiame taip pat, kad komunistiniai režimai Rytų-Vidurio Europoje tebeslopiną žmonių valią, neleidami periodinių ir tikrai laisvų rinkimų.

Į viso pasaulio valstybių laisvas vyriausybes kreipiamasi, kad jos pareikštų remiančios visų komunistų nelaisvėje laikomų tautų laisvo apsisprendimo teisę ir keltų tą klausimą Jungtinėse Tautose, kaip jų nuolatinio rūpesčio reikalaujantį dalyką.

Vyriausybės taip pat raginamos naudoti visas progas raginti Sovietų Sąjungą ir Rytinės-Vidurinės Europos komunistinius režimus grąžinti tuose kraštuose pilnatinį naudojimąsi teisėmis ir laisvėmis, kurios yra užtikrintos Visuotinėje žmogaus Teisių Deklaracijoje.

Vyriausybės taip pat raginamos kreipti viso pasaulio dėmesį į tai, kad būtinai reikia tokios atsakingos visų laisvųjų valstybių laikysenos, kuri pakeltų Rytinės-Vidurinės Europos tautų nuotaiką ir sukurtų jose apilinką, palankią jų reikalavimams visiško valstybinio suverenumo, asmeninės laisvės ir žmogaus orumo.

ARDO VIENKIEMIUS

Maskvos laikraštis SIELSKAJA ŽIZN (Kaimo gyvenimas) birželio 15 d. paskelbė Ksaverio Kairio (pirmojo vicepremjero Vilniuje) straipsnį vardu "Atsisveikinant su vienkiemiais". Jame papasakota dabartinė Lietuvos vienkiemio padėtis. Rašo, kad Lietuvoje dabar kaimo vietovėse yra 345 tūkstančiai gyvenamųjų namų, iš kurių 263 tūkstančiai — vienkiemiai. Kaimo gyvenvietėse esą įsikūrę apie 100 tūkstančių šeimų, o vienkiemiuose tebegyvena daugiau kaip 310 tūkstančių šeimų. (Tad beveik kiekviename vienkiemyje jau gyvena dvi šeimos!). Kiekvienam šimtui hektarų žemės naudmenų (t. y., dirvų, pievų ir ganyklų) tenka septyni vien-

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvos Tarybos ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbo posėdžio dalyviai birželio 8 d. Chicagoje.

Sėdi iš kairės: Lietuvos Generalinis Konsulas dr. P. Daužvardis, ALT Garbės pirmininkas L. Šimutis, VLIK pirmininkas dr. K. Valiūnas, ALT pirmininkas inž. E. Bartkus ir ALT I-mas vicepirmininkas dr. P. Grigaitis.

Stovi: ALT vicepirmininkas T. Blinstrubas, protokolo sekretorius B. Pupalaigis, VLIK vicepirmininkas dr. Br. Nemickas, ALT protokolo sekretorius J. Jasaitis, ALT izdininkas M. Vaidyla, VLIK finansų tvarkytojas Pr. Vainauskas, ALT finansų sekretorius J. Talalas ir ALT sekretorius dr. Vl. Šimaitis.

V. Noreikos nuotrauka

PET Seimas panašaus turinio pareiškimą paskleidė laisvųjų kraštų politikos ir informacijos sluoksniuose. Šiame pareiškime ypač pabrėžiamas reikalas parengti pozityvią programą laisvo apsisprendimo teisei įgyvendinti Rytinės-Vidurinės Europos kraštuose ir sukurti tarptautinį mechanizmą, pajėgų įgyvendinti tarptautinius susitarimus žmogaus teisių reikalais.

Prieš programos sudarymą, PET Seimas siūlo pasižiūrėti, kiek minėtuose kraštuose yra (jei yra) pažangos žmogaus teisių įgyvendinimo srity nuo Visuotinės žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo ir kokių tebėra kliūčių toms teisėms įgyvendinti. (ELTA)

kiemiai.

Esą numatyta visus tuos vienkiemius sukelti į 4,700 kaimo gyvenviečių, iš kurių 1,913 būsiančios pagrindinės, o kitos tik pagalbinės.

Labai uniformiškos tos gyvenvietės nebūsiančios.

Bet atsisveikinimas su vienkiemiais atrodė dar labai ankstyvas. 1966 metais į gyvenvietes buvę perkelti tik 276 vienkiemiai. Praėjusiais metais perkėlimas vyko jau pagreitintu tempu, ir todėl perkelta 1,829. Šiemet numatyta perkelti net 3,500 vienkiemius, bet statybininkai jau nebespėja plano įvykdyti. Jeigu toks tempas ir būtų pasiektas bei išlaikytas, tai su vienkiemiais būtų atsisveikinta tik apie 2015-tus metus... (ELTA)

-- Tėveli, tu esi stipriausias!

MANIFESTACIJA SAN FRANCISCO MIESTE

K. S. Karpius

Menka būtų buvus nau-
da jeigu, sakysime, Vals-
tybės Departamentas ir
lengvai būtų suteikęs mū-
sų Misijai leidimą pasė-
dėti salėje San Francis-
co mieste, kurioje posė-
džiavo Jungtinių Tautų
organizavimo dalyviai,
daugelio kraštų atstovai,
jeigu ne ta plati progra-
ma, kurią Olis sugebėjo
praveisti, padarydamas
Sovietų atstovams nepa-
kenčiamą nuotaiką.

Misijos atstovybę su-
darė pirmininkas Olis,
ko-pirmininkas Al.
Kumskis, K. Karpius, P.
Žiūrys, Antanas Rudis,
A. Vanagaitis. Dalyvavo
ir Olienė su Žiūriene.

Oliui vienas patogum-
as buvo tai, kad greta
kitų JAV atstovų toje kon-
ferencijoje buvo respu-
blikonas Senato užsienio
reikalų komisijos pir-
mininkas senatorius
Arthur Vandenberg, aiš-
kus antisovietinis vals-
tybininkas. Jo pastan-
gomis gauta tas leidi-
mas, žinoma, su prita-
rimu ir demokratų atsto-
vų.

Tačiau Olio progra-
ma apėmė visą eilę žy-
gių keliolikos dienų lai-
kotarpyje, kuriuos pra-
vedus būtų buvę tiek pat
naudos, jeigu ir nebūtų
buvę leista įeiti į konfe-
rencijos salę stebėto-
jais.

1. Olis su savo talkini-
kais Kumskiu ir Rudžiu,
aplankę San Francisco
katedros arkivyskupą
Mitty, gavo jo sutikimą
paskirti sekmadienį, ge-
gužės 20 d., katalikiškos
Lietuvos diena; iškilmin-
gas pamaldas laikė pats
arkivyskupas. Pusiau po-
litišką pamokslą apie
Lietuvą ir Sovietų smur-
tą pasakė vyskupijos ku-
nigas Edward J. Mae-
ger. Į katedrą toms pa-
maldoms buvo kvieti-
mais suprašyti žymieji
San Francisco visuome-
nininkai ir kitų kraštų
bei JAV atstovai.

2. Misija įteikė Mem-
orandumą Lietuvos
klausiui, primenantį
Lietuvos pažeistas tei-
ses bei reikalavimą, kad
Lietuva būtų priimta į
Jungtines Tautas. Su me-
morandumu įteiktą kiek-
vienos valstybės dele-
gacijos pirmininkui ir
dovana "Timeless Li-
thuania".

3. Surengė gausią spau-
dos konferenciją, kurio-
je dalyvavo apie 80 laik-
raštininkų ir radijo at-
stovų iš daugelio kraštų.

Sekantį rytą vietos spau-
doje tilpo aprašymai So-
vietų smurto ir klastų
Lietuvoje ir kaimyninė-
se šalyse. Komunistų
spauda plūdo skleisda-
ma melus apie Misiją,
Dirvą ir Karpių vadino
"pro-naciais".

4. Didelio Hearst'o sin-
dikato laikraščiai visame
krašte atspausdino
vedamąjį straipsnį pava-
dintą "The Case of Li-
thuania", primenant kar-
tu ir Estiją ir Latviją.
Per keletą dienų vis ėjo
straipsniai minį Lietu-
vos vardą.

5. Hearst'o laikraš-
čiuose taip pat buvo pa-
talpintas Olio ilgas
straipsnis, "Small Na-
tions and the World Se-
curity Organization".

6. Viena San Fran-
cisco radijo stotis pakvie-
tė Oli drauge su Austrai-
lijos ir Korėjos delega-
tais pravedimui pasikal-
bėjimo "Freedom for
Small Nations" tema.

7. Radijo stotis kitą
dieną pasikvietė pada-
ryti pranešimui ten daly-
vavusią Hypatiją Yčie-
nė-Žiūrienę, tremtinę iš
Sovietų pavergtos Lietu-
vos. Ji, kaip Amerikoje
gimus lietuvaitė, Dr. Jo-
no Šliupo duktė, vaiz-
džiai nušvietė komunis-
tų žiaurumus ir Sovietų
klastą su mažomis tau-
tomis.

8. San Francisco mies-
te dalyvaują senatoriai
ir Kongreso atstovai ne
tik nevengė, bet ir tarė-
si su lietuviais, nuodug-
niai susipažindami su
Lietuvos byla.

9. Darbą baigus, Misi-
ja surengė atsisveikini-
mo vakarienę draugingų
kraštų spaudos atsto-
vams, tame pat viešbu-
tyje kur buvo apsisotus
Sovietų delegacija. Olis
jiems asmeniškai padė-
kojo, vėl primindamas
Sovietų klastas ir smur-
tą su Lietuva.

10. Už visa tai, LVS ir
Misija gavo piktų prie-
kaistų iš mūsų ALT va-
dų jų spaudoje, kaltini-
mų pinigų aikvojimu,
nuteikimui visuomenės
prieš visa tai ką tauti-
nė srovė veikia Lietu-
vos naudai.

Tačiau, priduriu: vi-
suomenė žinodama apie
Misijos žygius San Fran-
cisco mieste, gausiai au-
kojus prieš du mėnesius
Washingtono įvykusiame
sąskrydžiui, vėl gausiai
aukojo Misijos žygiui pa-
remti, prisiunčiant virš
\$2,000 aukų.

SUSIVENIJIMAS VISAD KVĖPAVO LIETUVOS LAISVĖS TROŠKIMAIS IR IDEALAIS...

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE PREZ.
POVILO P. DARGIO KALBA SLA SEIMINIAME
BANKETE LIEPOS 3 D. CHICAGOJE.

Žmogaus prigimtis kiekvieną
vilioja į visuomeninį bendravi-
mą, glaudesnius santykius ir ar-
timesnius ryšius... Tokio bend-
ravimo reikalą ypatingai jau-
čiame, kada mums tenka gyven-
ti svetimoje šalyje, nors ir la-
bai svetingose, tačiau vis tik
ne gimtoje tėvų žemėje. Mums
visiems malonu susitikti, pa-
buvoti kartu, užtraukti lietu-
višką sutartinę ir pasikeisti
mintimis. Juk esame vienos
tautos broliai ir sesės, mus
visus jungia bendra kilmė, pra-
eitis, papročiai, kalba, ta pati
tėvynė, mūsų giminių, artimų-
jų ir gimtosios žemės ilgesys.

Tokiais jausmais dabar gyve-
name mes. Bet nesuklysiu ta-
ręs, jog tą jautė ir ankstyves-
nieji mūsų ateiviai, kurie čia
Amerikos kontinente pradėjo
kurtis prieš šimtą ar daugiau
metų ir vėlesniais laikais. Jie
taip pat suprato ir jautė reika-
lą palaikyti tarpusavyje ryšius,
bendrauti ir bičiuliauti. To-
kiems savo reikalams jie buvo
sukūrę ne vieną organizaciją.
Jų buvo apskčiai... Bet, deja,
šiandieną jų jau nėra. Tik jų
paliktieji pėdsakai pasako
mums, kokia organizacija anų
laikų ateiviai buvo sukūrę.

Tačiau su džiaugsmu, pagarba
ir net tam tikru pasididžiavimu
šiandien galime pasakyti, kad
vienas mūsų pirmųjų ateivių
kūriny yra ne tik likęs, bet
yra išaugęs į lietuvišką ažuolą,
o jo paunksnyje telkiasi tūk-
stančiai lietuvių -- tai Susivieni-
jimas Lietuvių Amerikoje, ku-
rio nariais mes esame.

SLA yra seniausia lietuvių
organizacija laisvajame pasau-
lyje, turinti garbingą ir gražią
praeitį, atlikusi tautai žymius
darbus, dalyvavusi Lietuvos
laisvei atgauti visuose darbuose
ir šiandieną ji dalyvauja ko-
voje už laisvę ir nepriklausomą
Lietuvą.

Daugelis esate girdėję, kad
SLA yra apdraudus organizaci-

ja. Tiesa, Susivienijimas savo
nariams duoda geras apdraudas
ir tuo padeda jiems medžiagi-
niai. Bet didelę klaidą daro tie,
kurie į Susivienijimą žiūri tik
kaip į apdraudos organizaciją,
pamiršdami jos plačius tauti-
nius, visuomeniškus ir kultū-
rinius tikslus bei siekimus.
Savo tikslais ir paskirtimi Su-
sivienijimas yra lyg dvylapis
organizmas: organizacijai rūpi
visuomeniški darbai, o greta to
ji atlieka nariams medžiaginių
patarnavimų, apdraudų pavidale.
Šis medžiaginis organizaci-
jos pajėgumas sudaro arba tei-
kia galimus palaikyti ir atlikti
visuomeninio pobūdžio darbus.
Kai šiandieną vedame sunkią
kovą už Lietuvos išlaisvinimą,
dedame pastangas lietuvių bei iš-
laikyti, tai šiems svarbiems
darbams atlikti yra reikalingos
didesnės mūsų jėgos, didesnė
vienybė.

Gyvenamojo meto mūsų or-
ganizacijos uždaviniai ir atsie-
kimai yra labai panašūs į tuos,
kada kūrėsi Susivienijimas ir
gyveno savo pirmuosius metus.
Ir tada vyko kova už tautos
teises ir laisvę. Tame judė-
jime efektingai dalyvavo Su-
sivienijimas savo darbu ir lė-
šomis. Mes turime pagrindą
didžiulius mūsų organizacijos
prieštai ir jos atliktais žy-
giais. SLA nueitas kelias įeina
į mūsų išeivijos istoriją ir tuo
pačiu į mūsų tautos istoriją...
Susivienijimas visada kvėpavo
Lietuvos laisvės troškimais ir
jos idealais... Kokius puikius
kovos už tautos laisvę ir pasi-
šventimo pavyzdžius paliko
mums SLA garbės nariai, kaip
Dr. Jonas Basanavičius, Dr.
Jonas Šliupas, Ministeris Bro-
nius Balutis ir visa eilė kitų
garbingų lietuvių. Jų atliktieji
žygiai ir darbai ne tik mus
traukia, bet ir pasako, kad
mes esame subrendusi tauta,
ne menkesnė už kitas tautas ir

SLA prez. P. Dargis

turime teisę, kaip ir visos tau-
tos, pilnai naudotis politine
laisve... turėti savo valstybę
ir patiems tvarkyti. Tą mes
įrodėme praeityje prieš šim-
tus metų ir dar taip neseniai
Nepriklausomo gyvenimo laiko-
tarpyje.

Mūsų tautos praeitis yra di-
dinga. Juk ir senoji Lietuva iš
vienos pusės kovojo beveik
prieš visą Europą, kuri kry-
žiuočiams teikė pagalbą, iš ki-
tos pusės Lietuva buvo užka-
riavusi didesnę pusę šiandie-
ninės Rusijos, Lietuva atrėmė
Azijos minias, kurioms atsis-
pirti negalėjo visa Europa...

Jei tada Lietuviai galėjo tai
padaryti, jie turėjo būti dva-
sios milžinai. Jei mes šian-
dien nesame didelė tauta, tai
todėl, kad mes kelis amžius
buvome kraujuose paplūdę.

Esame didvyriška tauta ir sa-
vo siela galingi. Tai mintys,
kurios turi mus stiprinti atei-
ties darbams... Jos kelia ne tik
pasididžiavimą, bet ir pasiti-
kėjimą savo pačių jėgomis. Tu-
rime įsisamontinti, jog pirmo-
je eilėje patys turime eiti į
pagalbą mūsų tautai. Taip
supranta savo uždavinį ir mūsų
broliai likę Lietuvoje ir kovoją
su nelygiu priešu, siekdami
laisvės.

Padėkime jiems nusikratyti
svetimųjų okupacijos. Visada
būkime ištikimais lietuviams,
didžiulimės savo tauta ir dirb-
kime Lietuvai.

DE GAULLE LAIMĖJIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

grįžo į Paryžių, jo minis-
teris pirmininkas Pompe-
dou, kuris 1962 metais grą-
sino atsistatydinti, jei būtų
įvykdytas mirties sprendi-
mas kuriam nors iš ruošiu-
sių samokslą karių, savo še-
fą įtikino, kad yra reika-
lingi seimo rinkimai ir visų
dešiniųjų balsai.

Po to kalėjimo vartai at-
sidarė ne tik Salanui, bet ir
kitiems, jų tarpe ir pulki-
ninkui Argoud, kurį de
Gaulle pagrobė Vokietijoje,
priešingai visiems tarptau-

tiniamis papročiams. Iš
tremties grįžo buvęs minis-
teris pirmininkas ir ilgalai-
kis užsienio reikalų ministe-
ris G. Bidault.

"Generolas moka savo
skolas -- šaipėsi kairiųjų
"Combat" -- kaina nėra per
didelė gaulistinei sąžinei,
kuri turi tiek daug prakti-
kos paneigimo mene".

Nusilenkęs tuo būdu de-
šiniųjų aktyvistams, de
Gaulle dešiniųjų ir nuosai-
kiųjų masėm metė šūkį:
"Aš arba komunizmas?"
Prieš tokį klausimą pasta-
tyta rinkėjų dauguma pa-

sirinko pirmą išeitį. Ironiš-
ka tačiau yra tai, kad ko-
munistai, kurie be didesnio
entuziazmo prisidėjo prie
studentų sukelto neramu-
mo, buvo pasiryžę net ir
tuo atveju, jei de Gaulle
pralaimėtų, jį laikyti val-
džioje už įsileidimą keletą
komunistų į naują vyriaus-
ybę!

Kompartija, kuri papras-
tai surenka netoli 25% %
balsų, šį kartą gavo 20% %,
dar daugiau nukentėjo so-
cialistai. Nuosaukiu nusi-
teikė kairieji atidavė savo
balsus už de Gaulle, nes bi-
jojo ne tiek komunistų įsi-
galėjimo, kiek chaoso, į ku-
rį Prancūzija būtų tikrai
pasinėrusi, jei de Gaulle pa-
sitrauktų riaušių įkarštyje,
kada jo populiarumas buvo
pasiekęs žemiausį laipsnį.

Rinkimai, kaip žinia, da-
vė de Gaulle didžiausią dau-
gumą seime, nuo pat 1958
metų. Ta dauguma tačiau
dar neišsprendė visų Pran-
cūzijos problemų, kurių eg-
zistencija leido studentų
riaušėm išsiplėsti beveik iki
visiški chaoso. Kaip žinia,
de Gaulle žadėjo reformas,
tam tikrą "trečią išeitį" --
kažkokį mišinį tarp kapita-
lizmo ir komunizmo. Jei ta-
čiau jis nepajėgė praveisti
reikalingas reformas per
dešimt metų, kaip jis jas
praves dabar, net jei ir ži-
notų ką reikia daryti?

Riaušės davė nemažą
smūgį Prancūzijos ūkiui,
darbininkų tarybų įmonėse
sudarymas ir įteisėjimas
galėjo padaryti tam tikrą
laikiną raminantį įspūdį,
tačiau ta priemonė dar nie-
kur neprivedė prie ūkinio
klėstėjimo. Už tat daugelis
škeptikų dabar teigia: "Ca
va recommencer en octobre"
— Viskas vėl pasikartos
spalio mėn. Taip ar ne --
priklausys nuo premjero
Pompidou, kuris atrodo, tu-
ri visišką de Gaulle pasiti-
kėjimą.

Šiandien 56 metų Georges
Pompidou beveik pusę sa-
vo gyvenimo praleido arti-
mai bendradarbiaudamas su
de Gaulle. Pagal išsimoksi-
linimą literatūros mokyto-
jas, Pompidou pasirodė tu-
rįs nemažą sugebėjimą
teisėje, kai de Gaulle jį pa-
skyrė į administracijos teis-
mą. 1950 metais jį savo
banko valdytoju pasikvietė
baronas Guy de Rothchild,
o prieš šešis metus de
Gaulle paskyrė jį savo mi-
nisteriu pirmininku. Pa-
prastai sunku įsigyti didelį
prestiją esant kito žmogaus
šėšelyje. Ar Pompidou, ku-
ris šiandien laikomas de
Gaulle įpėdiniu, bus išimtis
tos taisyklės, parodys tik
ateitis.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PLANINGAS TAUPYMAS

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už
indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienų metų taupymo
lakštus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vienų metų taupymo
lakštus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

PLB SEIMAS

"P. L. B. III-sis Seimas tebūnie kibirkštis ugniai jskelti — kovai už Lietuvos Laisvę, lietuviybės ir jos kultūros išlaikymą ir lietuvių tautos egzistenciją".

Tokiais žodžiais PLB. III-jo Seimo Komitetas baigia kreipimąsi į lietuvių visuomenę, ragindamas aktyviai ir gausiai seime dalyvauti. Atvirai kalbant, šito mes laukiame visi, bet ši kartą negalime nuslėpti, kad III-jo seimo laukiamo su tam tikra baime, kylančia iš praeities seimų patyrimo. Bijome, kad anksčiau minėta kibirkštis neįskeltų ugnies ten, kur ji mažiausia reikalinga, tačiau iki šiol nebuvo išvengta. Tai ugnis kylanti ne dėl mūsų tautos laisvės kovos, lietuviybės ar kultūros išlaikymo, o dėl Bendruomenės organizacijai visai nereikalingos priežasties — politinio partinio bilieto renkant vadovybę.

— Bendruomenė turėtų sau uždavinį užsibrėžti — pasukti mūsų tremties gyvenimą pirmyn ir gilumon. Reikia sustoti ties žmogum, o ne ties jo politiniu bilietu, kaip kad dabar daroma.

Gyvieji žmonės pas mus yra "mirę". Gyvuosius kultūrininkus reikia pastatyti bent tokion plotmėn, kokion rikiuojame mirusius... — pabrėžė savo paskaitoj rašytojas J. Jankus dar 1956 metais, lapkričio 3 dieną Clevelande skaitytoj Bendruomenės atstovų suvažiavime.

Nuo to laiko praėjo virš 10 metų, tačiau Bendruomenės nuotaikos ta prasme nepasikeitė, todėl nenuostabu, kad daugelis eilinių jos narių nebesidomi Bendruomenės veikla ir mažiau auchoja jos reikalams, o aktyvesnieji vis dar laukia, ką parodys artėjantis seimas ir kas nulems galutiną apsisprendimą.

Bendruomenės vadovai, betikrindami būsimų kandidatų į vadovybę politinius bilietus, visai pamiršta tą mažą pilkos kasdienybės žmogų, kuris tyliai neša lietuviybės ir lietuviškos kultūros naštą, kuris kruopščiai atlieka visus bendruomeninius darbus. Tokių yra ne vienoj Bendruomenės apylinkėj ir Seimų rengimo komitetuose, kurių niekas nežino ir žinoti nenori, nors tokie būtų tinkamiausi darbuotojai ir jie lieka vėl nustumti juodam darbui. Renkami dažniausiai su politiniais partiniais bilietais rungtyne laimėję prieš savo oponentus. Partijos stumiami į priekį dažnai yra politiniai fanatikai, iš anksto žinant, kad jis nenorės ar nesugebės eiti tikruoju bendruomeniniu keliu, kuriame sutampa visų lietuvių siekimai, o ne vienos partijos.

Natūralu turėti skirtingas politines ideologines pažiūras, tačiau einant į Bendruomenę tos pažiūros turi likti namie, nes Bendruomenė sukurta kaip visus išsivijus lietuvių jungiantį organizaciją, ir jeigu ji ir toliau eis tokiu keliu kaip iki šiol — vienai kuriai partijai besistengiant užvaldyti, jos ateitis bus liūdna. Tai, tikime, nulems artėjantis III-sis PLB seimas, į kurį atstovais rinkime tik tai nuoširdžius bendruomenės darbuotojus, nežiūrėdami jų ideologinių įsitikinimų, rinkime tikrus savo tautos ambasadorius.

Kitas labai svarbus seimo proga momentas — Lietuvos bylos amerikiečių tarpe iškėlimas, kuris iš programos sprendžiant numatomas tik jaunimo motorkada su angliškais užrašais — Laisvės Lietuvai ir įvairiais antikomunistiniais šūkiais, o taip pat pamaldos šv. Patriko katedroj. Tai labai gerai, bet ar to jau gana, tektų suabejoti. Tikime, kad III-jo PLB Seimo rengimo komitetas to klausimo nepamirš.

E. Čekienė

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Birželio 30 d. Chicagoje šv. Kazimiero kapinėse buvo pašventintas a. a. Petro Janulaičio paminklas. Ignas Andrašiūnas (centre) ALT S-gos vardu pasakė kalbą. Kairėje stovi velionies sūnus Vytautas Janulaitis ir paminklą šventinęs kun. K. Trimakas, S. J. Paminklą sukūrė skulpt. Moziliauskas. Apačioje grupė dalyvių paminklo šventinimo iškilmėse. V. A. Račkausko nuotr.

PETRO JANULAIČIO PAMINKLO PAPĖDĖJE (1887.IX.16 — 1966.VIII.18)

Velionis Petras Janulaitis prieš pirmąjį pasaulinį karą aukštusius komercijos mokslus baigęs, pagal plačią lietuviybės sampratą suformavęs savo asmenybę, šviesių ateities vizijų anų laikų retas šviesuolis-inteligentas. Jis savo ilgo gyvenimo kelionės vingiuose darbu, ryžtu ir patvarumu įrodė kaip galima padaryti prasmingą gyvenimo turinį nuo bedalio našlaičio likimo iki plačių mostų inteligento-ūkininko žavių ir našių medžiaginių vertybių gamybos aukštumų viršūnės. Jis buvo tiesioginis "Aušros", "Varpo", "Tėvynės Sargo", "Vilties" ir "Vairo" auklėtinis ir jų skelbiamų idealų pasekėjas ir vykdytojas gyvenimo tikrovėje.

Š. m. birželio mėn. 30 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje jam jo giminės — palikuonys, gerbdami jo šviesų atminimą pastatė ir pašventino gražų paminklą. Paminklas yra simbolis, kuris vaizdingai primena tą momentą, kad artimas žmogus išsiskyrė iš gyvųjų tarpo ir liko gyviesiems neįžengiamame Paslapties Sode. Pagarba mirusiam ir susikaupimas paminklo aki-vaizdoje yra ryžtas savo gyvenimu pagerbti ir išsaugoti giliausias tradicijas ir moralinius tautos papročius. Toje dvasioje kitados Atėnų jaunieji vyrai darydavo šitokią priesaiką: "Mes kovosime už savo idealus ir už šventus miestui dalykus, kovosime pavieniui ir draugėje. Mes gerbsime miesto įstatymus ir jiems paklusime, įtraukdami ir kitus į tą pagarbą. Mes stengsimės šį miestą perduoti ateinančiom kartom ne menkesnį, o didesnę ir geresnę bei daug gražesnę negu jis buvo perduotas mums". Taikant šias priesaikas mintis perkeltine prasme velionio Petro Janulaičio gyvenimui ir visų

mirtingųjų likimui, tenka pažymėti, kad velionis šios priesaikos žodžius įvykdė su dideliu kruopštumu ir dėkingumu savo gimtajam kraštui, jo mylimai tėvynei Lietuvai. Jis šventai tikėjo tai iš lietuvių tautos kilusiais idėjais. Jis sąmoningai suprato, kad tautinė idėja yra gyvastingoji tautos pastanga reaguoti į svarbiausią gyvenamojo momento uždavinį, — pastangą pareikšti vyriausias tautos aspiracijas ir savo tautinę individualybę. Taip suprasta tautinė idėja buvo giliai įdiegta į velionio Petro Janulaičio protą ir talentą.

Su šitokiais įsitikinimais jaunas komersantas Petras Janulaitis prieš pirmąjį pasaulinį karą organizavo Lietuvos ūkio Mašinų Bendrovę "Viliją" Vilniuje. Su ne mažesniu ryžtu ir užsidegimu jis atkūrė atsistatę Lietuvos siaurųjų geležinkelų tarnybą ir darbo apimtį. Be jokių abejonių ir be baimės dipl. agr. Juozo Tūbelio kviečiamas įsijungė 1923 m. į Lietuvos žemės ūkio Kooperatyvų Sąjungos organizacinius darbus. Velionis P. Janulaitis buvo aktyvus ir naujų darbo dirvonų ieškojimo žmogus. Jis turėjo pakankamai drąsos ir iniciatyvos eiti į tas darbo sritis, kurios anais laikais kam atrodė ir nepelningos, daug reikalaujančios energijos ir patvarumo. Ir kai "Lietūkio" prekybinė ir gamybinė veikla jau buvo aptvarkyta ir buvo galima ramiai dirbti ir džiaugtis atsietais rezultatais, Petras Janulaitis savo atsiminimuose rašo: "Man "Lietūkio" darbas pasidarė juodas, monotoniškas rutinos darbas, ir nuobodokas, organizaciniai darbai, pagrindinės idėjos ir visa kita, kas su tai susijusi, jau įgyvendinta". Petras Janulaitis savo laisva valia apleidžia "Lietūkio"

vyriausio direktoriaus vietą ir pakreipia savo sugebėjimus ir talentą į jo jau iš kalno suplanuotą naują darbo sritį — ūkininkavimą Daugalių dvare, prie pat Klaipėdos miesto. Čia jis išgyveno apie 12 metų sėkmingai plėtodamas savo sugebėjimus kelti ūkio našumą ir vykdyti socialinį teisingumą lauko darbininkų atlyginimo atžvilgiu. Pažymėtina, kad velionis Petras didelį teisingumo jausmą reikė aukštąjį mokslą einančiam jaunimui, asmeniškai parėmęs ne vieną moksleivį ir buvo nuolatiniu Vasario 16 gimnazijos rėmėju. Lygiai taip pat aukštesnį atlyginimą, negu už tą patį darbą buvo mokama kituose ūkiuose. Tai buvo jo būdo įgimta dorybė, kuri jį išskyrė iš kitų mirtingųjų tarpo.

Betgi Vokietijos nacional-socializmo agresyvi veikla Klaipėdos krašte 1938 metais kovo mėn. 19 dieną įvykdžiusi politinę aneksiją atnešė jo ūkiui ir ūkininkavimo planams nenumatytas pasėkas. Nors ūkis ir liko jo nuosavybėje, bet prasi-dėjęs tautinis persekiojimas vertė velionį Petrą daryti naujus žygius iš tos padėties išsilaistyti. Po kruopščių pastangų jam pavyko savo Daugalių dvarą 125 ha. iškeisti į O. Fritz'o Paveliuonio dvarą 107,25 ha. Plokščių valsčiuje, Šakių apskrityje. Nors naujas ūkis ir jo inventorius buvo žymiai mažesnis ir silpnesnis, tačiau jo sumanumo ir energijos dėka buvo greitai prisitaikyta prie naujų darbo ir gamybos sąlygų.

1944 metais raudonasis Kremliaus siaubas privertė velionį Petrą Janulaitį su šeima pasukti į vakarus. O vėliau likimas lėmė apsigyventi JAV-ėse ir čia, kad ir senyvo amžiaus būdamas, sumaniai prisitaikė prie naujų gyvenimo sąlygų ir iki 79 savo amžiaus metų galo dirbo kaip senų ir ligotų žmonių slaugytojas.

Vertinant velionio Petro Janulaičio nueitą kelią, reikia pabrėžti, kad jis buvo pažymėtas prasmingos lietuviybės bendruoju vardikliu. Šis lietuviybės bendrasis vardiklis savo apimtyje jungė jo asmenybėje giliai išugdytą sąžinės jautrumą teisei ir teisingumui. Pagal šias didžiulias žmogaus dorybes jis savo šviesiu protu ir lakiu dvasios pajautimu suvokė, kad kova už Lietuvos laisvę, už lietuvių tautos šviesesnį ir laimingesnį rytojų reikia vesti visais frontais ir visais galimais būdais.

Gyvendamas JAV-ėse jis savo ištekliais gausiai rėmė kovą už Lietuvos laisvę, nes savo subtilios dvasios gelmėse jis jautė, kad tai yra kova už žmogaus teisę, tiesą ir gerį pasaulį. Šią sudėtingą savo gyvenimo dramą pareiškė velionis Petras Janulaitis paliudijo ir paskutiniajame savo žodyje — testamente iš turimų santaupų paskirdamas po 1000 dolerių: Lietuvių Bendruomenei ir laikraščiai Dirvai.

Tuo būdu jis iš Anapilies, paženklinto nežinomybės paslaptimi, tarytum pro juodą mirties šydą žvelgia į mus ir įpareigoja bendros idėjos vienminčius, kad mes gyvieji testumėm tautinės idėjos ugdymo darbą lietuvių tautos gyvenime į neaprepiamos ateities tolius.

Ign. Andrašiūnas

VOCATIONAL GUIDE

Sisters of Reparation of the Congregation of Mary
JOIN A CHANGING COMMUNITY IN A CHANGING CHURCH

Generous young girls wishing to serve God in His poor & friendless are invited to join the Srs. of Reparation, who conduct a home for Friendless Women: make home visitations; work among Exceptional Children; do catechetical work; nursing & maintain residences for business women & Rest Homes for the Aged. Write: Mother M. Gabriel, St. Zita's Villa, Monsey, N. Y. 19052

NOVENA 1968

ST. ANNE'S SHRINE

Isle La Motte, Vermont

SITE OF VERMONT'S FIRST MASS AND FIRST SETTLEMENT

— 1666 —

On the shores of beautiful Lake Champlain

Sunday Masses: 8, 10, 11:15 a. m.

Daily Mass: 7:30 a. m.

Daily Devotions: (July and August): 2 p. m.

SOLEMN NOVENA TO ST. ANNE JULY 17-26
MASS EACH NIGHT and CANDLELIGHT
PROCESSION AT 8:00 P. M.
OPENING MAY 26 — CLOSING SEPT. 9

(76-77)

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (40)

BRONYS RAILA

„SIELŲ SKERDYNĖS„

Prieš keliolika metų Los Angeles Tarptautinio Instituto patalpose buvo tradicinis įvairių tautų liaudies meno ir tautinių šokių festivalis, kuriame dalyvavo lietuvių trupė ir turėjo atskirą kambarį savo parodėlei.

Šokių programai pasibaigus, lietuvių kambaryje pastebėjau vieną lankytoją, kuris labai įdomiai apžiūrino mūsų eksponatus ir, lyg norėdamas pasidalinti įspūdžiais, užkalbino mane. Susipažinus ir plačiau išsikalbėjus paaiškėjo, kad šis tamsių plaukų ir tirštų antakių ponas vadinosi Leon Surmelian — Turkijoje gimęs armėnas, vaikystėje atvykęs Amerikon, čia išėjęs aukštuosius mokslus, kelių filmų skriptų autorius, Hollywoodo žurnalistas ir rašytojas. Virtęs Amerikiečiu ir Amerikos rašytoju, jis pasisakė vis labai tebesidomį Europos tautų menais, literatūra ir jų gyvenimo būdu.

Nuo to laiko atidžiau pasekdavau jo, kaip jau "gero pažįstamo", straipsnius magazinuose ir knygas. Vėliau jis lektoriavo Kalifornijos universitete ir dabar yra Los Angeles State College anglų literatūros profesorius. Šiais metais išėjo jo knyga, vardu "Techniques of Fiction Writing: Measure and Madness", skirta grožinės literatūros prigimčiai suprasti ir visiems kitiems, kurie nori būti rašytojais ar kritikais. Knyga buvo labai gerai įvertinta kitų kritikų, tad nusipirkau ją ir su malonumu perskaičiau.

ATMINTIES NAIKINIMAS

Ir radau čia nemaža ne tik technikinių informacijų bei literatūrinių analizų, bet ir šiaip jau gyvenimiškos išminties.

Pvz., aiškindamas apie James Joyce "Ulysses", Surmelian randa, kad šis keistas ir dabar vis daugiau įvertinamas airių rašytojo romanas vaizduoja nuolat tūpantį ir nuolat kintantį veiksmą, bet ne tiek, kad įvyktų visiškai lūžimas. Romano veikėjų charakterio "kietasis branduolys" lieka tas pats, ir jis apsprendžia pasikeitimų eigą, reguliuoja naujų veiksmų tėkmę, juos kontroliuoja. Kitaip charakteriai nustotų savo tapatybės ir pasakojimo pabaigoje virstų visiškai skirtingais žmonėmis.

Augimas ir keitimasis literatūros kūrinyje ar gyvenime nuolat vyksta, tačiau ne totalinis pasikeitimas, ne staigus lūžis su praeitimi, bet visada esminio pastovumo ir jo trukmės rėmuose. Be šio esminio pastovumo mes nebūtume tu, kuo esame, nežinotume, kas esame ir kas galiausiai su mumis atsitiko.

Ir po to jis formuluoja idėją, kuri yra šis tas daugiau negu tik literatūra.

"Atmintis apsaugoja to nuolatinumo trukmę", rašo Surmelian. "Ir jei ji sunaikinama, tai prarandamas savo tapatybės (identity) suvokimas. Jeigu mes norime išlikti sveiki, tai kanalai tarp dabarties ir praeities turi likti atviri. Didžiausieji istorijos tironai vis mėgindavo paneigti atminties teisę savo aukoms. Atsiminimų naikinimas yra baisiausia iš visų tironijų, nes ji sugriaua asmenybę ir žudo žmogaus sielą. Masinė amnezija, smegenų perplovimai gigantišku mastu, užmojis ištuštinti atmintį iš milijonų žmonių galvoje — yra sielų skerdynės. Kūrybinės minties tėkmė negali klestėti visuomenėje, kur nėra minties laisvės. Žmogus yra tai, ką jis atsimena. Ir jis laisvėja dorybe to, ką atsimena. Lygiai tą patį galėtume pasakyti ir apie tautas"...

MŪSŲ "PILIE TINIAI KARAI"

Jeigu šiomis ilgesnėmis citatomis varginau skaitytoją, tai tik dėl to, kad jose radau savo paties ankstyvesnių minčių išraišką, gal tik geriau suformuluotą, — pritaikintą ir literatūrai ir gyvenimui, pavienio žmogaus likimui ir ištisoms tautoms.

O ypač dėl to, kad, man rodos, tai suvokti yra labai svarbu mūsų problemai. Ir stačiai būtina, jeigu norime nepasimesti tarp drumzlinų, kartais visiškai beprasmiškų polemikų, kraštutinių propagandos skersvėjų ir nugrimzti suirutėse "pilietinio karo", kuris pastaraisiais laikais protarpiais nusiaubia mūsų išeiviją ir dar patirština pavergtosios tėvynės labai gerų ar kiek mažiau gerų tautiečių kentėjimus.

Nesigriebdamas didelių ir abstrakčių teorijų viršum gyvenimo, kuriomis nepersunkiai įmanoma viską aptarti

ir įrėminti, bet labai sunkiai pakeisti nors trupinį kasdienos gyvenimo tikrovės, aš ligšiol, įvairių priekabių paskatintas, mėginau diskutiniu ir ne kartą nuogai poleminiu būdu, protarpiais net pačiu siauriausiu asmeniškų žvilgsniu šiek tiek peržvelgti bendrąją panoramą ir pasipriešinti gigantiško masto smegenų perplovimams ir toms lietuviškų sielų skerdynėms, kurias Lietuvos okupantas su savo talkininkais retu atkaklumu ir įžūlumu stengiasi įvykdyti jau per 25 metus ir kurio sporadiškų reiškinį dažniau ima rodytis šen ten išeivijoje.

KAI KANALAI UŽSIKEMŠA...

Kai kanalai tarp praeities ir dabarties, veik natūraliai, pradeda užsikimšti laiko nuosėdomis ir drumzlėmis, man atrodytų, kad būtina juos kiek pravalyti ir nuolat išlaikyti atvirus. Todėl čia pasidaro vėl ir vėl reikalingas kalkėjančių laiko drumzlių nuplovimas ir nuolatinis, ilgalaikių ir "amžinų", tųjų gal ne visai tiksliai sakant — "konservatyvių" dėsnių ir pozicijų prisiminimas ir atšvarinimas.

Lietuvių tauta turi užtenkamai didingą savo istoriją, tautinę kultūrą, savaimingą dvasią ir sielą. Ji buvo ir visuomet norės būti laisva, kaip kiekviena sąmoninga tauta. Ji buvo, turėjo ir visuomet turės teisę būti savarakiška nepriklausoma valstybė, pagal gyvenimo tėkmės sklaidą tegu ir susirišdama, jei reikės, federaliniais saitais su kaimynais ar kurioje platesnėje laisvų Europos valstybių sąrangoje.

Lietuva priešinosi ir priešinsis, ir turi šventą teisę priešintis visokios rūšies svetimųjų imperializmui ir priešpaudai, šiuo metu rusiškai bolševikiniam Kremlui, jo sovietinimo ir rusinimo pačiams. Užpuolikas ir užurpatorius buvo ir tebėra Rusija, ne Lietuva. Lietuviai turi ir visuomet turės teisę ir pareigą visomis priemonėmis išlaikyti gyvą kovos dvasią ir panaudoti kiekvieną kovos bei laikysenos būdą, kuris naudingas tautos išlikimui sunkmečio laikais ir kuris kaups išteklis laisvei ir valstybinei nepriklausomybei atgauti. Rusija neturi jokių titulų steigti savo kolonijas Pabaltijy. Pabaltijo tautos turės būti ir bus laisvos.

Šis esminių "konservatyvių" dėsnių katalogas galimas toli tęsti, bet tai būtų tik gausybės kitų dėsnių ir detalių papildymai, nekeičiantieji pagrindinės pozicijos. Ją, man rodos, visuomet turime remtis ir joje pasilikti, jeigu norime susivokti, kas esame, ko siekiame ir kas su mumis atsitiko ar dar atsitiks. Be to pagrindo — mus niveliuos ir palaipsniui ištrins ir laikas, ir gyvenimas, ir Rusija — ir mes patys susitrinsim...

TEORIJŲ ŠOKIAI IR POLITIKA

Man taip pat rodos, kad šios konservatyvios pozicijos apibrėžimas, nušvarinimas, prisiminimas ir į "programą įtraukimas" dar toli gražu nėra viskas. Tai būtų irgi tik abstrakti teorija, kuri, beje, per 25 metus labai gražiai ir daugelio dažnai kartojama. Teorija skraidžiojanti viršum gyvenimo, viršum jo kasdienybės ir riedančio laiko srovės. Abstrakti, kaip ir kiekvienas neįkūnytas idealas.

Iš to tikrovės ir idealo santykio, iš to nuolatinio jų konflikto taip pat vis daugiau kyla ir mūsų skausmai, mūsų rietenos ir kivirčiai, teisėtųjų iškilnus pasipūtimas ir silpnųjų bei "nusikaltėlių" diskriminavimas, plačiau sakant — tuščiažodžiavimų marios. Nes šitaip gyvename jau ilgus metus ir, kol išliksime aktyvūs lietuviai, tol būsime nusmerkti tokiam likimui, greičiausia dar gana ilgiems laikams.

Skaudu man apie tai minėti ir pranašauti. Nesmagu taip pat nujaučiant, kad vis gali tecti susidurti su atvejais, kur mes vieni kitais dar nekartą nusivilsime ir, kaip įprasta, išsivadinsime "išdavikais" ar "okupanto talkininkais", kurie tik drįsime nuo gražiai skambančių teorijų ir šukių nusileisti į šiurkščią gyvenimo kasdienybės tikrovę.

Bet tokia yra kova frontuose ir idėjų užuovėjose. Tokia yra politika, kuriai beveik visuomet reikia mokėti derinti nesuderinamus dalykus. Tai yra "nejmanoma", sunkiausia, bet neišvengiama. Kas to nori išvengti, lai nesiverčia politika.

New Yorko valstijos įstatymais, trumpai ir pakilioje nuotaikoje, nes bendrovė auga dabar jau virš 400,000 dol., o pelnas užaugo 200%, palyginus su praėjusiais metais.

Pageidaujama, kad lietuviai dėtų savo indėlius į LITAS bendrovę, kuri moka 6% palūkanų. Bendrovė savo ruožtu jau nekartą yra parėmusi lietuviškas institucijas pinigine auka.

Akcinių susirinkimas įvyko gražioje gamtoje, p. Škėrių vasarvietėje, Lake Panamoka, Long Island, kur po oficialios dalies pasivaišino ir gražiai pabendravę išsiskirstė namo.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SCHOOL GUIDE 1968

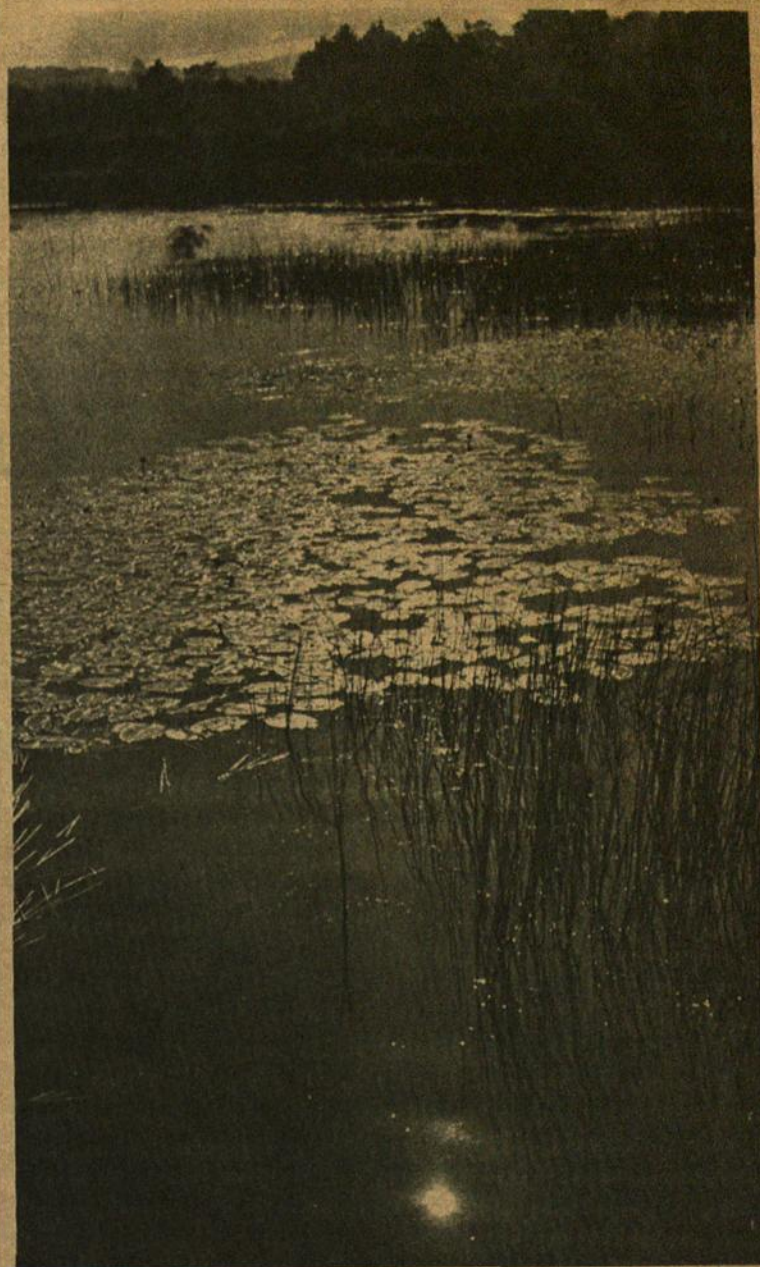
SACRED HEART SCHOOL

Resident School for Boys—Grade 4 through 8

BROTHERS OF THE SACRED HEART

ANDOVER, MASSACHUSETTS

(63-77)

Prie ežerėlio...

Vyt. Maželio nuotrauka

Tik per Angliją... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiųsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar, jau pats laikas pagalvoti kokį dovanų siuntinėlių sudaryti ir pasiųsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

VASARINIS 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3½ jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3½ jardo, vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos, 1 terelyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00.

VASARINIS 1968. 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies nailoniniai marškiniai, 1 sv. šokoladinių saldinių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietaipaltis.

\$75.00.

Taip pat, į betkurį siuntinį galima pridėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė \$4.00, nailoninis itališkas lietaipaltis \$10.00, vyriški arba moteriški megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojines \$2.00.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako kas jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

AUGANTI LITAS AKC. BENDROVĖ

Prieš keturis metus grupė energingų lietuvių New Yorke įsteigė LITAS akc. bendrovę. Ta lietuviškoji finansinė institucija labai sėkmingai vystosi.

Birželio 16 d. įvyko bendrovės akcinių metų susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirmininkas V. Vebeliūnas, o jam vadovavo vicepirm. Alg. Vedeckas. Pranešimus padarė pirm. V. Vebeliūnas ir vicepirm. A. Škėrys. Buvo atvykęs iš Chicagos bendrovės direktorius J. Baužys su žmona, kuris, be tarto žodžio atvežė į kaspiną įkalbėtą sveikinimą kito Chicagoje esančio direktoriaus inž. V. Galvydis.

Iš direktorių pasitraukė vienas iš bendrovės steigėjų B. Radeckis. Ateinan-

tiems metams direktoriais išrinkti: V. Vebeliūnas, A. Vedeckas, A. Škėrys, K. Aleksandravičius, J. Baužys ir V. Galvydis.

Pirmos laidos akcijos — 16320, jau baigtos platinti. Dabar norintieji galės įsigyti akcijų mokant po 13 dol. ir tarpininkaujant bendrovės vadovybei. Susirinkimas nutarė išleisti naujų 20000 akcijų, kurios vėliau galės būti pradėtos platinti. Bendrovė dabar veda derybas pirkimui apartamentinio namo, gėrimų krautuvės ir kelionių biuro Chicagoje.

Akcinių susirinkime buvo atstovauta 57% visų akcijų, dalyvaujant 38 akcininkams. Susirinkimas praėjo labai gerai organizuotai, neprasilenkiant su

KONSULO J. ŽMUIDZINO 70 METŲ AMŽIAUS

SUKAKTĮ MININT

PRANAS BASTYS

Šioje įvairiausių sukakčių, netikėtų staigmenų ir pagerimų laikotarpyje ne daug beliko žmonių, kurie kiek giliau žvelgia į tokių parengimų esmę ir kada juos liečia, mėgina atsiriboti. Suprantama, kad toks galvojimas, suvedus visų įdėjų pastangų balansą, galbūt yra visiškai sveikas ir logiškas. Tačiau pažindami mūsų tautiečių įgimtą nuosirdumą, reikėtų pasakyti, kad tokie įvykiai žmogui dažniausiai turi ir teigiamų savybių, nes jie neretai panaikina nuobodulį ir tuo pačiu bent akimirksniui pajvairina gyvenimą.

Mūsų bendruomenėje buvo kilęs užsimojimas kiek galima iškilmingiau paminėti Lietuvos Generalinio Konsulo Kanadai Jono Žmuidzino garbingą 70 metų amžiaus sukaktį. Tačiau Konsulas, matomai tą visą pasvėręs ant išminties svarstyklų, nesileido į plačius vandenis. Čia daugiausiai bene bus nulėmęs sukaktuvininko būdė likęs lietuviškas kuklumas. Lyg ir norėdamas tą savo spėjimą patvirtinti, čia paminėsiu vieną iš sukaktuvininko lūpų girdėtą pasakojimą. Kadai-se vienas žmogus šventės kokią tai savo sukaktį. Susirinkusieji jį sveikinę, kėlė tostus, daug kalbėję prilygindami jį krištoliui ir linkėję tokiu visuomet pasilikti. Po tokių išgyrimų ir prilyginimų, žmogus iš tikrųjų ėmęs tikėti, kad jis toks yra. Ir štai kas atsitikę. Kada vienas iš dalyvių staiga suriškęs: "Činkt!" — tas kritęs ir sudužęs. Taigi prašosi išvada, kad visos kalbos pasakytos įvairiomis progomis sukaktuviniuose pagerimuose, nors jos ir gražios, bet yra lygios tam pačiam krištoliui ir greitai dūžtančios.

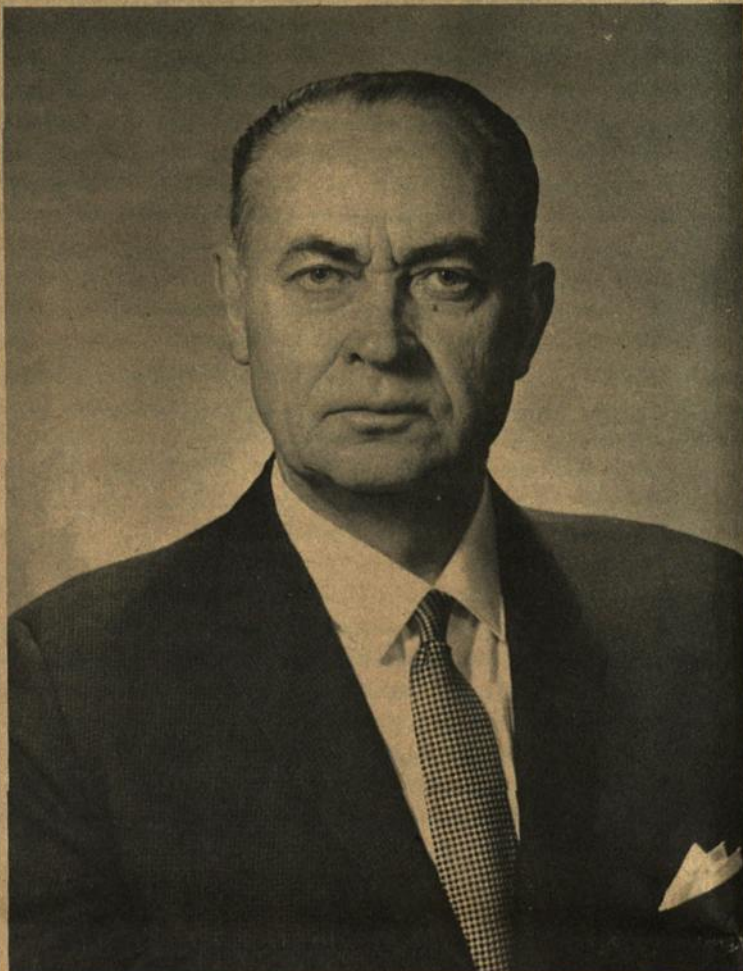
Tačiau nors jos yra ir dūžtančios ir greitai pasimirštančios, bet jose mes galime užtikti nemažai ir auklėjančio elemento. Tų visų kalbų gera savybė yra ta, kad jose asmuo niekuomet nėra nupeikiamas ir su-

niekinamas, bet parodomi jo geri darbai, iš kurių dvelkia gėris bei dvasinis sustiprinimas. O jei kartais per daug įsisiūbuojame ir per toli nueiname — nieko kito nelieta, kaip atleisti.

Yra sakoma, kad žodžiai pamoko, o pavyzdys patraukia. Ir tai tiesa! Veikiausiai tą momentą turėdamas mintį, J. Žmuidzinas, savo parodytu pavyzdžiu, lyg ir panorą mus nuo tokio per didelio įsisiūbavimo sulaukyti. Pagyvensime — pamatysime, kiek aš buvau teisus darydamas tą prielaidą.

nas kun. T. Placidus, OFM, Vilties parapija, Sv. Jono Kr. parapijos Moterų Draugijos atstovė, artimųjų bičiulių bei draugų vardu K. Aperavičius ir kt. Su sveikinusiųjų nuosirdžiausiais bei geriausiais linkėjimais konsulato rūmai pražydo ir apsipylė gražiausių rožių žiedais. O tai yra ženklas, kad visuomenė savo konsulą myli ir yra jam dėkinga už jo triūsą čia vietoje ir atliktus darbus tėvynei Lietuvai.

Raštu sveikino Lietuvos Diplomatinijos šefas St. Lo-

Dr. J. Žmuidzinas, Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadoje

Pro garbingo jubilato 70 metų amžiaus sukaktį nebuvo praeita tylomis. Konsulate įvyko pagerbimas. Vaisių metu sukaktuvininką sveikino KLB Krašto ir apylinkės valdybų pirmininkai A. Rinkūnas ir G. Balčiūnas, Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos pirm. E. Jankutė, Prisikėlimo par. klebo-

zoraitis, Lietuvos atstovas Washingtonė J. Kajeckas ir Pasiuntinybės patarėjas dr. S. Bačkis, Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke A. Simutis, Tėvas J. Kubilius, SJ ir daugelis kitų.

Konsulas J. Žmuidzinas

Lietuvos konsulate Toronte dalis svečių, atsilankę pasveikinti gen. konsulą dr. J. Žmuidziną jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Nuotraukoje iš kairės: gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, A. Aperavičienė, Kuniutienė, Ottienė, Grigaliūnienė, G. Balsienė, dr. S. Pacevičius, H. J. Žmuidzinienė, Balčiūnienė, A. Ščepavičienė.

yra gimęs 1898 m. birželio 10 d. Keturvalakiuose, Vilkaviškio apskrityje. Daugumoje keturvalakičiai buvo stambių ir derlingų žemių savininkai ir gyveno gana pasiturinčiai. Dar praėjusio šimtmečio antrojo pusėje jie išėjo į viensėdžius, kas palengvino žemės apdirbimą ir pakėlė našumą. Taip pat gana anksti buvo įsteigta pradžios mokykla, kurioje tos vietovės ir artimų apylinkių jaunimas išmoko paskaityti knygą ir tuo pačiu jiems atsidarė platesni gyvenimo akiračiai. Dažnai į šią apylinkę užsukdavo to meto Lietuvos šviesuoliai atnešdami ir paskleisdami tautinio susipratimo kibirkštelių.

Sukaktuvininko motina (mergautinė pavardė M. Čėsnaite iš Meškučių) buvo pasiturinčių tėvų dukterė ir ateidama į Žmuidzinų ūkį atsinešė nemažą dalį. Tėvas buvo ne tik pavyzdingas ūkininkas, bet kartu šviesus ir susipratęs lietuvis. Šalia kitų dalyvavęs Sietyno organizacijos steigime, kurios tikslas buvo platinėti rusų draudžiamą lietuvišką spaudą. Taip pat jo nemažą indėlis buvo įdėtas į žemės ūkio kooperatinę draugiją, įsisteigusią Marijampolėje ir pasivadinusią — Žagrė. Ilgus metus buvęs prisiėkusio teismo posėdininkas, Vilniaus Seimo dalyvis ir kt. Anuo rusų priešpaudos metu Žmuidzinų kluonas buvo lyg tam tikras veikimo punktas. Berods, 1907 m. ten buvo suvaidinta Amerika pirtyje. Tame veikale roles turėjo sukaktuvininko dvi vyresniosios seserys Antanina ir Ona Žmuidzinaitės.

Savaime suprantama, tokio aplinkumoj augdamas dabartinis mūsų konsulas, to viso veikiamas ir susidarė dar savo ankstyvojo jaunystės tvirtą ir nepalaūžiamą lietuvišką charakterį, kurio į nieką nėra iškeitęs ir iki šiol.

Sukaktuvininkui su pradžios mokslo žinių įsigijimu didelio vargo nebuvo, nes mokykla buvo čia pat. Ją baigęs, 1910 m. įstojo į Marijampolės gimnaziją. Vėliau mokėsi Panevėžio realinėje mokykloje, kuri prasiidėjus pirmajam Pasauliniam karui buvo perkelta į Rusiją. Grįžęs į Lietuvą toliau tęsė mokslą Saulės gimnazijoje Kaune ir 1920 m. sėkmingai ją baigė. Teisų mokslus baigė Prancūzijoje, Montpellier universitete, 1927 m. įsigydamas teisų licenciatą. Reikėtų pažymėti, kad J. Žmuidzinas buvo pirmas lietuvis atvykęs studijų tikslu į šį universitetą. Netrukus ten atvyko P. Gaučys ir V. Kamantaukas. Kiek vėliau J. Navakas su P. Barkausku. Po jų ten pribuvo J. Kajeckas ir O.

Kajeckienė. Tokiu būdu Montpellier universitete susidarė gražus lietuvių studentų būrelis. Toliau 1928 ir 1929 m. studijas gilino Paryžiaus universitete ir įsigijo viešosios teisės ir politinės ekonomijos doktorato kursų diplomus. Grįžęs į Lietuvą gavo paskyrimą užsienių reikalų ministerijoje. Nuo 1932 m. iki 1937 m. vicekonsulas ir Lietuvos Pasiuntinybės Londone konsuliarinio skyriaus vedėjas. Vėliau skiriamas konsulu ir Pasiuntinybės pirmuoju sekretorium. Tuo pačiu metu redaguoja ir skaito spaudos apžvalgas radiofone. Antrojo Pasaulinio karo audras J. Žmuidzinui teko sutikti ir praleisti Lietuvoje.

Karui artėjant į pabaigą ir okupacijoms keičiantis, 1944 m. rudenį J. Žmuidzinas pasitraukė į Vokietiją. Gyvenimas, kaip praktiškai nekurie esame patyrę, buvo visokiais rūpesčiais ir netikėtumais nužymėtas. Tuo metu tik viena mintis galbūt visus gaivino, kad tokią padėtį nebus amžina, karas vieną dieną baigsis ir mes vėl galėsime grįžti į laisvą ir nepriklausomą tėvynę. Toji mintis lietuviuose buvo visuotina ir nėra jokios abejinės, kad ta pačia viltimi gyveno tada ir J. Žmuidzinas.

Po kapituliacijos J. Žmuidzinas apsigyvenęs Vangene vadovavo susidariusiam lietuvių komitetui. Po nekurio laiko atvyko į Greveną Westfalijoje, kur buvo susitelkęs nemažas lietuvių, latvių ir estų telkinys. Čia ėjo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdyboje pirmininko pareigas.

1947 m. J. Žmuidzinas su šeima išvyko į Angliją, o po keturių metų pasuko Kanadon ir apsigyveno Montrealyje. Išitraukęs į lietuvių bendruomeninę veiklą, kuomet be pertraukos ėjo Kanadoje susiorganizavusio politinio komiteto pirmininko pareigas. Nuo 1962 m. va-

sario 10 d. skiriamas konsulu Kanadai su būstine Toronte. Tų pačių metų rugpiūčio viduryj pakeliamas generaliniu konsulu.

Konsulas J. Žmuidzinas yra ir plunksnos žmogus. Rašyti pradėjęs dar gimnazijoje, su spauda nenutraukia ryšių ir dabar. Nepriklausomaj Lietuvoj jis buvo Lietuvos, Ryto, Lietuvos Aido, Lietuvio, Vairo, Gaisų ir kitų laikraščių bei žurnalų bendradarbis. Atskiru leidiniu 1928 m. yra išleides novelių rinkinį — Ryto Kraujas ir 1931 m. poemą — Pajūrio Himnas. Šiuo metu turi paruošęs naują novelių rinkinį, kurį pavadino Runcė ir Dandierinas. Rinkinį leidžia Didžiosios Britanijos knygų leidykla Nida.

Šalia visokių darbų ir įsipareigojimų, J. Žmuidzinas visuomet domėjosi mūsų periodinėje spaudoje išskylančiomis problemomis ir jų nagrinėjimu. Tačiau kalbiniai klausimai jo buvo skiriami į pirmąją vietą. Pažymėtina, kad dar gyvendamas D. Britanijoje P. P. Rausvio slapyvardžiu Br. Lietuvoje vedė gimtosios lietuvių kalbos kertele. Atsimenu, senijoje J. Tysliavos redaguotoje Vienybėje jis plačiai įrodinėdamas siūlė vartoti žodį Baltija, Baltijos Tautos, Baltų Tautos, o ne Pabaltijys, Pabaltijo Tautos ir p. Šios diskusijos buvo vedamos su prof. dr. Pr. Skardžium. Gimtoji kalba prieš vienerius metus pasiūlė tai, ką J. Žmuidzinas buvo siūlęs jau daug anksčiau.

Šioje trumpoje konsulo J. Žmuidzino gyvenimo ir veiklos apžvalgoje taip pat malonu prisiminti ponį H. J. Žmuidzinienę, kuri visuomet buvo nuoširdi patarėja ir visų jo darbų didžiausia talkininkė. Tebūnie Juodviejų abiejų gyvenimas gražus ir ilgas, o darbai didūs ir pasėkmingi mūsų brangiai tėvynei Lietuvai.

Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas ir jo veiklos talkininkė dail. H. J. Naruševičiūtė-Žmuidzinienė. St. Dabkaus nuotrauka

Quick

Koks jūsų gydytojo telefono numeris?

...jūsų policijos departamento?

...jūsų gaisrininkų departamento?

Kai jų prireikia, jų reikia greit. Taigi, tuos numerius turėkit užsirašę... viduriniame telefono knygos voko puslapyje. Ten kaip tik jiems padaryta vieta... ir dar daugiau nuolat reikalingų numerių. Naudinga knyga, jūsų telefoninė knyga. Naudokite ją, kiek tik galite.

Ohio Bell

Part of the Nationwide Bell System

Laima M. Stančikaitė ir Margis J. Matulionis, Los Angeles, Calif., birželio 22 d. sukūrė lietuviškos šeimos židinį. Abu yra veiklūs tautiniame ir kultūriniame lietuvių gyvenime. Neužilgo jie įsigys mokytojų profesijas. L. Kanto nuotrauka

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

MENO ŠVENTĖ

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos šventė — Lietuvių diena, šiais metais įvyko birželio 16 d., Marshall mokyklos salėje. Svarbiausia šios šventės atrakcija buvo iškilus operos solistas Arnoldas Voketaitis, išpildęs trejetą operų ištraukų: G. Verdi iš operos Simon Boccanegra ir W. A. Mozart iš operų Figaro vestuvės ir Don Giovanni. Jis taip pat atliko sceną iš M. Moussorgsky operos Boris Godunoff — Boriso mirtis, o taip pat padainavo trejetą lietuviškų dainų savųjų kompozitorių: A. Dirvianskaitės — Sapnai, K. V. Banaičio — Atsiminimai ir A. Aleksio — Visuomet širdis surakinta. Solistas tiek savo balso muzikaliai jautriu apvaldymu, tiek natūraliai įsijausta vaidyba užbūrė auditoriją, todėl plojimai ilgai nesiliovė.

Labai didingai pasirodė parapijos choras, vedamas komp. B. Budriūno, išpildydamas dvi kantatas: Lietuvos šviesos keliu (žodžiai B. Brazdžionio) su solistais Rimtautu ir Birute Dabšiais ir Gintaro šalies baladė (žodžiai E. Tumienės) su solistu svečiu A. Voketaičiu. Abi šios kantatos buvo labai karštai sutiktos ilgais plojimais. Reikia tik stebėtis komp. Budriūno didžiu ryžtu ir nepaprastu darbštumu šiuos nelengvus kūrinius sukomponuojant ir dideliu sugebėjimu išmokant chorą juos taip puikiai išpildyti. Visai užtarnautai komp. Budriūnui už paskutiniosios kantatos sukūrimą šia proga buvo įteikta 1000 dol., kuriuos sukėlė K. Galiūnas, surasdamas 10 mecenatų.

Solistui ir chorui meistriškai akomponavo R. Apeikytė. Programos vedėja rengėjai buvo pristatę Rūtą Lee-Kilmonytę, bet jai, neturint laiko, programą sklandžiai tęsė dr. E. Tumienė. Pasiklausyti koncerto atsilankė ir keletas žymesnių amerikiečių. Koncertas užbaigtas parapijos klebono prel. J. Kučingio žodžiu ir dovanomis programos dalyviams.

**SURASKIT DIRVAI
BENT VIENĄ
NAUJĄ
PRENUMERATORIŲ**

kūrinių — Gintaro šalies baladė. žodžiai dr. Elenos Tumienės. Tai buvo pasiekta dėka tų asmenų, kurie jaučia meilę savajai tautai ir kūrybai. Gavome išgirsti naują melodiją, kuri mus nukėlė į gimtąjį kraštą, kuris mums yra taip artimas ir savas.

Įvertinimui kompozitoriaus Br. Budriūno kūrybos šių eilučių autorius surado mecenatus: prel. J. Kučingis, B. Starkienė, Rozalija Janušauskienė, O. J. Žukai, E. Sinkys, J. Ramanauskas, F. Molskis, Z. S. Kudokai, dr. J. Jurgilas, A. Glodėnis, K. Galiūnas, kurie sudarė 1000 dol. ir tą pačią progą dovana buvo įteikta kompozitoriui. Autorei dr. E. Tumienei gėlės. Be to, gėlių nemažai teko akomponatorei R. Apeikytei, sol. B. Dabšienei, o solistui A. Voketaičiui penkių pėdų aukščio palmė. Taip pat nepamirštas ir kolonijos kūrėjas prel. J. Kučingis, jo naujam "kūriniui" — salei vienas iš statybininkų padovanojo 10 tonų akmenų.

Po koncerto Gražinos Raibienės iniciatyva Tautiniuose Namuose buvo suruoštas Br. Budriūno pagerbimas, kuriame dalyvavo mecenatai ir nemažas skaičius draugų. Rengėjai lyg nauja formule suteikė salei dar nematyta iškilmingumą. Pobūvį pravedė D. Mackialienė.

K. Galiūnas

ATSISAUKIMAS

Long Beach, Calif. apylinkėje susikūrė Lietuvių Fondo Vajaus Komitetas, kurio pirmininkas Vincentas B. Archis, nariai: Mag-

dalena Jasutienė, Jurgis Mikalonis ir Danys Mekišius (Lietuvių Fondo įgaliotinis).

Vajaus komitetas kviečia Lon Beach apylinkės lietuvių šiais Jubiliejiniais metais įstoti į Lietuvių Fondo narius. Lietuvių Fondo nario mokesį prašoma įmokėti vajaus komiteto nariui ir Lietuvių Fondo įgaliotiniui D. Mekišiui 669 Orizaba Ave., Long Beach, Calif. 90814, arba bet kuriam Vajaus Komiteto nariui. Pini-gų gavime bus išduotas Lietuvių Fondo laikinas kvitas, vėliau kvitą prisiųs Lietuvių Fondo Valdyba. Vajaus Komitetas aplankys visus Long Beach apylinkėje gyvenančius lietuvius prašydamas įstoti nariais į Lietuvių Fondą. Negalintieji vienu kartu visą sumą įnešti, galės dalimis mokėti užpildydami atitinkamą pasižadėjimą.

Vajaus Komitetas

SKAITYK IR PLATINK
DIRVĄ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje paeidaujamų prekių labai priimanomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų, televizijos aparatų ir t. t.

KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

TAUTINIŲ GIESMIŲ MUZIKOS KONKURSAS

PLB skelbiama tautinių giesmių muzikos konkurso, paskelbto Dirvos birželio 19 d. laidoje, (#70) giesmių tekstai yra šie:

MŪSŲ ŽEMĖ - LIETUVA

Dieve, saugok mūsų tėvynę
Po šaltų žiemų ledais
Ir padangę jos lininę
Puošk pavasario žiedais.

Žinom mes: Aukščiausio valioj
Niekas, niekas nepažus -
Ir prašvis senolių šaliai
Rytas laisvas ir gražus.

Guos krūtine gausmas girių,
Bėgs Dubysa ir Venta,
Ir žiamės vardais didvyrių
Laisvės vėliava šventa.

Saugok tėviškę, Aukščiausias,
Kad ji būtų vis gyva -
Mylimiausių mylimiausia
Mūsų žemė - Lietuva.

Bernardas Brazdžionis

LIETUVIO GIESMĖ

Pamilo jūrą mūsų žemę,
Panoro laisvės mūsų tautą,
Ir Lietuvos garbė jau švinta,
Kovos ir darbo sukurta,
Rūstaus likimo išmėginta
Pamilo jūrą mūsų žemę.

Laisvos tėvynės narsūs stūnūs
Atras keliuos naujos būties,
Nuo arklo vėl prie kalavijo
Jie kietą dešinę ištis.
Gyvent, ne mirt kovoj nebijo
Laisvos tėvynės narsūs stūnūs.

Teisingas, didis mūsų Dievas,
Jo rankoj amžij atetis,
Gyvuos mūsų Lietuva tėvynė,
Ją laimins bočių praeitis,
O mūsų darbus gins, kaip gynė,
Teisingas, didis mūsų Dievas.

Vincas Mykolaitis-Putinas

the **MAY** co.
ALL 7 STORES

**HENRI GIREAUX SUKURTI
17 BRANGAKMENIŲ
PUOŠNŲS LAIKRODŽIAI**

14.88

Henri Gireaux tikrai kuria puošnius, bet nebrangius laikrodžius. Sukurti auksine ar plieno spalva... kiekvienas 17 brangakmenių, kiekvienas su gamyklos garantija. Pasirinkite bet kurį iš šio pilno komplekto. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Street Floor Downtown ir skyriuose.

PIRKITE MAY'S ŠIANDIEN: MIESTE 10 IKI 5:45; VISI ŠEŠI SKYRIAI 10 IKI 9:30 KASDIEN
MES DUODAME IR IŠKEIČIAME EAGLE STAMPS

DALYVAUKIME!

Čiurlionio ansamblio, šv. Jurgio parapijos choro, Nepaliaujamos Pagalbos šv. Mergelės parapijos choro nariai ir visi Clevelando lietuviai, ypatingai jaunimas maloniai prašomi prisidėti prie jungtinio tautybių choro, kuris Pavergtųjų Tautų savaitės demonstracijoje ketvirtadienį, liepos 18 d., 7:30 val. vak. atliks tris patriotines dainas. Diriguos žinomas televizijos ir radijo dainininkas ir "Singing Angels" choro vyr. dirigentas William Boehm.

Tik viena generalinė repeticija įvyks pirmadienį, liepos 15 d., 8 val. vak. Masonų auditorijoje, 3615 Euclid Avenue. Repeticijoje visiems choristams bus išdalintos gaidos ir žodžiai Amerikos himno ir šių dainų — This is My Country ir Battle Hymn of the Republic.

Pavergtųjų Tautų demonstracijos iškilmės bus transliuojamos per televiziją, todėl norima sutelkti didelį tautybių chorą, kuriame moterys dalyvautų su tautiniais drabužiais. Taip pat ne tik rezoliucija ir kalbomis, bet ir patriotine daina išreikšime ištikimybę šiam kraštui ir savo pavergtai tėvynei.

Ši demonstracija turi pasisekti. Ji turi būti didelė,

Juozas Kestutis Valaitis ir Rasa Liuda Unguraitytė su broliais ir pamergėmis po sutuoktinių išeinant iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios. J. Garlos nuotrauka

gausiai mūsų atstovaujama jungtiniame chore ir paradede. Juk norime pagreitinti pavergtos Lietuvos išlaisvinimą, tad ir šiuo darbu būsimame gražiai prisidėję prie mūsų bendro siekimo.

Pavergtųjų Tautų Savaitės Komitetas
Lietuvių Atstovybė

• Nijolė Maželienė, Dirvos kasininkė - sekretorė, šiuo metu su šeima atostogauja Cape Cod, Mass.

• Ed. Stepas (Steponavičius) praneša, kad persikėlė į naują butą ir jo dabartinis adresas yra: Americana Apt. 400 W., 24451 Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio 44123.

MIRĖ JUZEFA NASVYTIENĖ

Po ilgos ir sunkios ligos liepos 8 d., 6:30 val. šv. Vincento ligoninėje mirė Juzefa Nasvytienė. Pašarvota Jacobs and Son laidojimo namuose. Atsisveikinimas su velione įvyko liepos 9 d. Po gedulingų pamaldų Naujos parapijos bažnyčioje, liepos 10 d. palaidota Visų Sielų kapinėse. Liūdesy liko velionės vyras Steponas Nasvytis, šeimos darne išgyvenęs 61 metus, sūnūs inž. dr. Algirdas, inž. Jaunutis P. Nasvyčiai, dukterys Birutė Smetonienė, Aldona Augustinavičienė ir gausūs būsrys artimų giminių bei bičiulių.

Juzefa Nasvytienė mirė sulaukusi 84 metų amžiaus.

GEDULINGOS PAMALDOS UŽ A. A. V. RAULINAČIO VELE

Liepos 13 d., šeštadienį, 8 val. ryto šv. Jurgio parapijos bažnyčioje bus laikomos gedulingos pamaldos už a. a. Vytauto Raulinačio vėlę. Skausme likusi motina ir šeima kviečia artimuosius ir pažįstamus pamaldose dalyvauti.

• Clevelando Vasaros Orkestro koncertų sezonas baigiasi šią savaitę. Michael Chary diriguos liepos 10 koncertui, o liepos 12 ir 13 Louis Lane vadovaus "Tops of the Pops" koncertui, dalyvaujant violinos solistui Ernest Kardos, sopranui Anictai Darian, tenorui William Tabbert ir Pops chorui. Trečiadienį, liepos 10, bus "Vienos programa", kurioje solo partijose pasirodys pianistė Eunice Podis. Programos pagrindinę dalį, aišku, sudarys Štrauso kūriniai.

Bilietai gaunami Severance Hall ir Burrows krautuvėse.

• LVS "Ramovės" Clevelando skyriaus rengtoji gegužinė birželio 30 d. praėjo gražiu pasisekimu. Į gegužinę atsilankė nemažas skaičius ramovėnų su šeimomis, o svečių tarpe buvo PLB

vicepirm. St. Barzdukas su ponija, ALT pirm. R. Kudukis su ponija, Lietuvių Klubo direktijos pirm. J. Malskis su ponija ir kt. Taip pat į gegužinę atsilankė prieš porą dienų grįžęs iš Vietnamo I. Musteikis. Malonius svečius, ramovėnų pirm. Vl. Knistautas pristatė parengimo dalyviams.

Malonų įspūdį sudarė atžymėjimas birželio mėnesio varduvininkų, kurių atsirado 13. Jie visi buvo papuošti gražiomis gelėmis, specialiai atvežtomis p. Plechavičienės. Dalyviai varduvininkams sudainavo ilgiausių metų.

Skirtų dovanų laimėjimai teko — p. Petrauskui ir metinės "Kario" žurnalo prenumeratos — R. Plechavičiui ir A. Navickui.

Ši gegužinė, kaip ir kiekvienais metais, ramovėnų rengiama "Kario" žurnalui paremti.

F. E.

• Petras A. V. Veršelis, Vasario 16 Gimnazijos 8 klasės mokinys ir Vytauto Didžiojo skautų draugovės draugininkas atskrido į Clevelandą, kur pavišėjęs porą dienų, išvyko į Skautų Tautinę Stovyklą Rako miške. Kaip žinoma, ten liepos 8 d. iš JAV ir Kanados susirinko stovyklauti virš 1000 skautų ir skaučių.

P. Veršeliui kelionės išlaidas apmokėjo v. s. V. Kizlaitis, kuris jau ne pirmą kartą, iš savo kuklių santaupų, padeda užjūrio jaunimui dalyvauti lietuviškoje veikloje. Prieš porą metų jis apmokėjo kelionės išlaidas vienam Vasario 16 Gimnazijos mokiniui dalyvauti Jaunimo Kongrese Chicagoje.

P. Veršelio dalyvavimas stovykloje ir susipažinimas su šio krašto jaunimu prisidės prie skautų veiklos Vasario 16 Gimnazijoje sustiprinimo.

LABORATORY TECHNICIAN TRAINEE

A young man to be trained as a laboratory technician with a major company manufacturing urethane foam for automotive interior trim. Minimum high school graduate some college with chemistry background helpful. Liberal fringe benefits. Will consider experienced lab technician applicants.

FOR INTERVIEW CALL: PERSONNEL MANAGER 313 — 585-2000 ALLEN INDUSTRIES INC. 164 INDUSCO CT., TROY, MICH. 1/2 block north of 14 Mile Rd. Between John R-Dequindre (75-77)

SKILLED WELDER AND FABRICATOR

THE above man will work in our plant maintenance department. Must be able to read blueprints and have some general plant maintenance knowledge. Starting rate \$3.50 per hour. Excellent working conditions.

APPLY IN PERSON 9 AM-4 PM MONDAY - FRIDAY

ALLEN INDUSTRIES INC.

164 INDUSCO CT., TROY, MICH.

1/2 block north of 14 Mile Rd.

Between John R-Dequindre (75-77)

CUSTODIAN

TO WORK DAY SHIFT

7 A.M. TO 3:30 P.M.

EXCELLENT WORKING CONDITIONS

LIBERAL FRINGE BENEFITS

FOR INTERVIEW CALL:

PERSONNEL MANAGER

313 — 585-2000

ALLEN INDUSTRIES INC.

164 INDUSCO CT., TROY, MICH.

1/2 block north of 14 Mile Rd.

Between John R-Dequindre (75-77)

WANTED QUALIFIED MEN

DIE SETTER REPAIR MAN

Required for small end product manufacturing plant. Must be willing to run presses, approximately 50 per cent of time. Union shop, rate \$3.75 per hour.

CONVEYOR FITTERS

Openings in fitter A & B classifications. Must be experienced in conveyor or work. Rates, fitter A \$3.80 per hour, fitter B \$3.50 per hour.

MACHINISTS

For conveyor manufacturer. Experienced in running and setting up lathe, mill, and shaper. Short runs, permanent job.

ALL FRINGE BENEFITS. PENSION LIFE INSURANCE. BLUE CROSS.

Plant located near Chrysler Highland Park. No layoffs last 10 years. These are full time jobs. Floaters please do not apply. Contact Earl Schneider, 11630 Russell Avenue, Detroit, Mich.

SULLIVAN EQUIPMENT CO.

(76-78)

HELP WANTED MALE

EPOXY LAMINATORS

to work with epoxy production tooling, a minimum of one year experience. Excellent working conditions. \$3.50 per hour to start.

APPLY IN PERSON

9AM-4 PM MONDAY-FRIDAY

ALLEN INDUSTRIES INC.

164 INDUSCO CT., TROY, MICH.

1/2 block north of 14 Mile Rd.

Between John R-Dequindre (75-77)

DRAFTSMAN EXPERIENCED

MECHANICAL AND ELECTRICAL LAYOUT.

GEMCO ELECTRIC COMPANY

1080 N. CROOKS RD.

CLAWSON, MICH. (74-76)

MALE & FEMALE

OPPORTUNITY FOR TEACHERS

MALE

INDUSTRIAL ARTS TEACHER

GRADES 9-13. 65 STUDENTS

also

MALE OR FEMALE

SPECIAL CLASS TEACHER

For the retarded (10 students)

Excellent starting salary.

Apply call or write

LENEX PUBLIC SCHOOL

Lenex, Mass.

413 — 637-0204 (76-80)

REIKALINGA MOTERIS

namų ruošos darbams. 2

dienas savaitėje. South Euclid.

Tel. EV 2-0447. (74-76)

PELE,

BRANGIAUSIAS PASAULIO ATLETAS (NETOLI \$1,000,000 Į METUS) IR GARSIAUSIAS FUTBOLO ŽAIDĖJAS, VADOVAUJA SANTOS BRASIL FUTBOLO KOMANDAI PRIEŠ THE CLEVELAND STOKERS LIEPOS 10, 8 VAL. VAK. STADIONE.

KAINOS ŠIOMS TARPTAUTINĖMS RUNGTYNĖMS NEPAKELTOS

AUKŠTUTINĖS LOŽĖS

\$5.00

AUKŠTUTINĖS REZER-

VUOTOS VIETOS

\$4.00

APATINIS AUKŠTAS

\$3.00

BLEACHERS

\$1.00

Bilietai gaunami Stadione,

Gate A, ar Richman

Brothers krautuvėse.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Dainininkų konkursas

Tradicinis Dirvos jaunųjų dainininkų konkursas šiais metais įvyks rugsėjo 28 d., Clevelande.

Dainininkai, norintieji šiame konkurse dalyvauti, kviečiami nesivėluoti ir iki rugsėjo 1 d. užsiregistruoti, pranešant balso rūšį, kur mokosi dainavimo, tikslų adresą ir pridėti vieną fotografiją, ne mažesnę kaip atvirutės didumo, tinkančią laikraščiui.

Dainininkai turės padainuoti po tris savo pačių pasirinktas dainas. Viena iš jų turi būti lietuvių kompozitorių kūrinys, kitos dvi gali būti ir svetimačių kūrinių. Dvi iš trijų dainų turi būti dainuojamos lietuviškai, o trečioji gali būti dainuojama ir originaline kalba. Visiems konkurso dalyviams bus parūpintas akomponiatorius, bet leidžiama turėti ir savo akomponiatorių.

Konkurse gali dalyvauti lietuvių kilmės moterys ir vyrai, ne vyresni kaip 28 metų amžiaus.

Konkurso laimėtoja mės skiriamos 3 premijos. Pirmoji — \$300.00, antroji — \$200.00 ir trečioji \$150.00.

Iki šiai dienai konkurse dalyvauti užsiregistravo keturios dainininkės iš Los Angeles, Chicagos ir Detroito.

KVIEČIA ! TAUTINĘ STOVYKLĄ

Pusantrą tūkstančio lietuvių skautų ir skaučių pirmadienį, liepos 8 d., susirinko į V Tautinę Stovyklą Rako stovyklavietėn, prie Custer, Mich.

Skautų ir skaučių stovyklų vadovybės kviečia visus aplankyti stovyklaujančius, ypač liepos 13 ir 14 dienomis, kada įvyks suaktyvinis laukas ir didysis paradas.

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondui auکوjo: 100 dol. "Laisvės žiburių" radijas, vadovaujamas R. Kežio ir A. Mažeikos; 20 dol. Philadelphia LMF klubas, vad. J. Augaitytės, A. Senikas 10 dol. paremti LNF leidžiamą, dr. A. Geručio redaguojamą anglų kalba veiklą apie Lietuvą. Philadelphia moterų klubas 20 dol. auką atsiuntė jau antrą kartą per trumpą laiką.

Lietuvos Laisvės Komite-

Visi maloniai kviečiami dalyvauti A.L.T. S-gos East Chicago skyriaus

GEGUŽINĖJE,

kurį įvyks š. m. liepos mėn. 13 d., Union Pier, Mich., Community Bldg. patalpose.

Pradžią: 12 val. dienos.

Šokiams gros Balcan Four orkestras.

Veiks valgių ir gėrimų bufetai.

Įėjimas 1 dol.

Iki pasimatymo gegužinėje.

Rengėjai

tas prisiuntė 30 dol. iš anksto užsiprenumeruodamas tris egz., o Rochesterio ALT S-gos skyrius per A. Jančį jau užsisakė 8 egz. prisiųsdamas 82 dol.

REMIA STOVYKLOS FONDA

Prieš keletą savaičių, Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba išsiuntinėjo visiems korporantams, kurių adresai buvo žinomi, prašymą, kviesdama dalyvauti Korp! Stovykloje ir savo aukomis įsijungti į Korp! Klestėjimo ir Stovyklos Fondą. Jau į mūsų kvietimą atsiliepė šie kolegos:

X Y, D. E. Bartkai, St. Švedas, dr. Jonas Balys, Bronius Kasakaitis, Vytautas Aglinskas, Konstantinas Šeputa, Juozas Maurukas, Vytautas Abraitis, Kazys Kasakaitis, Pranas Kašuba, Romas Šiaudikis, Romas Sakalas, Jonas Jurkūnas, Mečys Šimkus, Juozas Andrašius, Pr. Narvydas ir dr. Rimgaudas Nemickas.

Korp! Vyr. Valdyba nuoširdžiai dėkoja pirmiesiems aukotojams.

Ta pačia proga norime priminti visiems kitiems korporantams, kurie gal pamiršo atsiliiepti į Korp! Vyr. Valdybos laišką, kad Jūsų parama yra laukiama ir reikalinga išlaikymui Korp! veiklos.

Aukus ir registraciją į Stovyklą prašome siųsti Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos išdėstymui: Broniui Kasakaičiui, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

Dar kartą visiems aukotojams tariame ačiū!

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

• Bronius Tiškus — ALT S-gos veikėjas St. Louis ir Dirvos bendradarbis, trūkų kojos venoms, išgulėjo 8 savaites ligoninėje ir šiuo metu ilsisi namuose. Liga sutrugdė nuveikti eilę numatytų visuomeninių darbų.

Linkime savo bendradarbiui greitos sveikatos.

JAUNIMO LITERATŪROS KONKURSAS

JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo Taryba skelbia konkursą parašyti jaunimui tinkamiems dviejų žanrų kūriniams: apysakai ir dramai. Šie kūriniai turi būti skiriami paauglių amžiaus jaunuoliams (teenagers); apysaka — ne trumpesnė kaip 150 mašinėle rašytų puslapių, o drama — nuo 1:30 iki 2 valandų vaidybai.

Premijoms skiriama 1500 dolerių. Pirmoji premija numatyta 1000 dol., o antroji — 500 dol. Jei neatsirastų tinkamų premijuoti veikalų, jūrų komisija galėtų ir kitaip nuspręsti. Premijų mecenatų dar neieško-

jome, nes manome, kad atsiras savanorių, žinant, kaip mums trūksta tinkamos jaunimui literatūros ir kaip mažai iki šiol tuo buvo rūpintasi.

Rankraščiams įteikti terminas — 1969 m. kovo mėn. 15 dieną. Jūrų komisija bus paskelbta vėliau. Rankraščius, pasirašytus slaptyvardžiu, ir į atskirą voką įdėjus savo tikrąją pavardę, adresą bei telefoną, siųsti šiuo adresu: Juozas Vaišnys, 2345 W. 56th Street, Chicago, Illinois 60636.

Premijuotų kūrinių spausdinimu pasirūpins švietimo Taryba, o su nepremijuotų, bet spausdintinų kūrinių autoriais bus tariamasi atskirai, kaip jų veikalus išleisti.

JAV LB švietimo Taryba

• P. Jančauskas, Dirvos skaitytojas iš Brockton, Mass. prašo pranešti, kad persikėlė gyventi į naują vietą.

Jo ir šeimos naujas adresas yra — 667 Ash Street, Brockton, Mass. 02401, tel. 588-9091.

NAUJAS ARCHITEKTAS

Arch. R. Manomaitis

Bostoniečiai su džiaugsmu sutiko žinią, kad dipl. inž. Eugenijaus ir Irenos Manomaičių sūnus Rymas baigė Rhode Island School of Design ir gavo B. A. laipsnį architektūroje. Architekto Rymo Manomaičio pasirošimo kelias vaizdžiai parodo kokias mokyklas jisai lankė, kad galėtų pakliūti į šią mokslo instituciją, turinčią aukštą reputaciją ne tik JAV, bet ir už jos ribų. Rymo mokyklos buvo šios: 1957-1960 m. Boston Tech. High School, 1956-1960 School of Fine Arts Bostone, 1961-1963 m. Wentworth Institute, Boston, gaudamas Assoc. A. E. T. laipsnį. 1963 m. iki dabar Rhode Islande prie kruopštaus pasirošimo architekto darbui ir kūrybai.

Rymas mėgsta architektūrinį modeliavimą ir architektūrinių elementų fotografavimą. Tam darbiui atlikti savo namuose turi įrengęs specialią patalpą. Jojo visuomeniškas pasireiškimas — skautuose.

VLIK pirmininkas dr. K. J. Valiūnas, LB Tarybos narys dr. K. Ambrozaitis ir ALT pirmininkas inž. E. Bartkus, susitikę dr. K. Ambrozaitis sodyboje Dune Acres, Ind. pasikeitė nuomonėmis apie artėjanti PLB seimą. Dr. J. K. Valiūnas birželio 22 d. skaitė paskaitą liaudininkų suaktyvinėj šventėje, ir po to svečiavosi pas Danguolę ir Eugenijų Bartkus, Beverly Shores, Ind.

• Francis W. Šidlauskas, Bostono Cultural Foundation egzekutyvinis direktorius, Bostono Universiteto meno skyriaus pirmininkas ir teatro meno profesorius, Cambridge dramos festivalio vedėjas ir žiemos festivalio direktorius, yra baigęs Bostono Kolegiją ir Yale universitetą. Gimęs So. Bostone, vedęs J. Pečiulytę, sukūrė gražią lietuvišką šeimą.

Jis yra Bostono Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų atstatymo komiteto garbės narys. Jo pastangomis buvo pagamintas filmas "Lithuania" ir du kartu rodytas per televizijos WBZ-4 stotį. Šioje filmoje jis pats aiškino Lietuvos istoriją ir dabartinę jos padėtį. Taip pat informuoja amerikiečių spaudą apie Lietuvą. Bostono lietuviai jam yra ypatinai dėkingi už jo nuveiktus darbus šiais mūsų tautos jubiliejiniais metais.

• Rimas Vaičaitis, prieš keletą metų atvykęs iš okupuotos Lietuvos pas savo tėvelius Kostą ir Valę Vaičaičius Chicagoje, pasižymėjęs kaip puikus ėjimo sportininkas, prieš porą metų vedė dr. Jono ir Bronės Paplėnų dukterį Aukšę, dabar, birželio 15 d. Illinois universitete, Urbanoje, gavo Master laipsnį iš Science of Aeronautical and Astronautical Engineering. Jis dėsto tame pat universitete ir pasilieka ten ruoštiis daktarui.

• Algis Butkus, inž. Juozo Butkaus sūnus, baigė Brooklyno aukštesnę tech-

nikos mokyklą elektronikos kursą ir yra priimtas į Queens College tęsti inžinerijos studijų. Algis priklausys skautams, lietuvių tautinių šokių grupei ir yra neolituojančių junioras.

• Rimas E. Mulokas, gimęs Vilniuje 1942 m. žinomo architekto Jono Muloko sūnus, 1966 m. baigęs Universitetą Urbanoje, dabar išlaikė valstybinius architektų egzaminus Illinois State ir gavo teisę verstis architekto praktika. Architektas R. Mulokas buvo aktyvus Korporacijos Neo-Lithuania narys, ir dabar yra jos filialistis.

Šiuo metu jo projektais, šiaurinėje Chicagos dalyje statomi keli industriniai ir ofisų pastatai, kelios rezidencijos.

• Pranas Alšėnas, spaudos bendradarbis, gyvenęs Toronto mieste, Kanadoje, išlaikęs nustatytus egzaminus prie Ontario Civil Service Commission ir atlikęs dviejų su puse mėnesio praktiką, nuo š. m. liepos 1 d. pradėjo dirbti Parlamento Rūmų raštinėje.

• Stasys Lozoraitis, jr., Lietuvos Pasiuntinybės sekretorius prie šv. Sosto Vatikane š. m. birželio 20-22 dienomis lankėsi New Yorke.

Jis, kaip jau buvo skelbta, skaitys paskaitą PLB III-me seime New York, rugpjūčio 31 d., šeštadienį, 10:30 val. ryto. Tema — Okupuotos Lietuvos padėtis ir išsivija.

• Vasario 16 gimnazijoje birželio 23 d. įvyko lietuvių rezistencijos kovų minėjimas. Buvo susirinkę visi mokiniai, o kadangi tą pačią dieną įvyko tėvų komiteto susirinkimas, tai jame dalyvavo ir daug tėvų. Minėjimą atidarė gimnazijos direktorius V. Natkus, po to kalbėjo prof. dr. J. Grišius apie lietuvių rezistencijos kovas. Paskaita buvo istorinio požiūrio ir ėjo labai į gelmes, taip, kad net aukštesniųjų klasių mokiniai, kurie tai buvo nagrinėję jau kelis kartus, galėjo sužinoti ko naujo. Po paskaitos gimnazijos mokiniai tęsė programą. M. Kuršytė deklamavo Pūtino eilėraštį "Tremtiniai" ir M. Šiušelis to paties poeto "Vivos plan-go". Be to, gimnazijos mokiniai padainavo porą patriotinių dainų. Minėjimą užbaigė gimnazijos direktorius dėkodamas visiems dalyviams už prisidėjimą.

P. Veršelis

EXPERIENCED
PLASTIC EXTRUSION SET UP MEN
and
EXPERIENCED PLASTIC INJECTION
SET UP MEN.
Must be experienced in Colored Vinyl.
For all shifts.
Steady work. Fringe benefits
Send resume to
HOWELL INDUSTRIES
1560 E. Milwaukee, Detroit, Mich.
(67-86)

A + A

MARIJONUI MACIJASKUI

mirus, motinai PRANEI MACIJASKIENEI, seserims JANEI DAUNORIENEI, VALEI VALIUKIENEI ir broliams ADOMUI ir HENRIKUI MACIJASKAMS bei jų šeimoms reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

B. Juknaitienė,
S. Račinskienė ir
A. Račinskas

MARIJONUI MACIJASKUI

mirus Lietuvoje, seseriai JANEI DAUNORIENEI, broliams ADOMUI ir HENRIKUI MACIJASKAMS, jų šeimoms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Dr. A. Martus ir šeima

ALT S-gos narį

PETRĄ MITALĄ

ir šeimą, brangiam broliui Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučia

ALT S-gos Philadelphia Skyrius

Mielai mūsų klubo nare!

ONAI BACEVIČIENEI,

jūsų mylimai mamytei mirus, reiškiamo gilią užuojautą

L. M. K. F. Bostono Klubas

Brangiai motinai

AUGUSTAI DEHMS

mirus, jos dukras ELLĄ ir VANDĄ bei žentus PETRĄ BALČIŲ ir VYTAUTĄ JANKŲ nuoširdžiai užjaučiame

Algirdas ir Herta Joniai